

SISÄLLYSLUETTELO

- 2 - 3 Jarmo Anttila, pääkirjoitus
- 4 - 8 Pekka Ervast, Toimittajalta Ruusu-Risti
 - 9 Kuvakollaasi
- 6 - 7 Pekka Ervast, Toimittajalta, Ruusu-Ristin tehtävästä
- 8 - 9 Pekka Ervast, Kuolema ja Kristuksen Syntymä
- 10 -15 Antti Savinainen, Miksi antaisin anteeksi?
- 16 - 23 Ruusu-Risti-lehti 1/1978, Niilo Rissanen, Hermes Trismegistos
- 24 - 25 Ruusu-Risti 100-vuotta Juhlamatinea
- 26 - 36 Mauri Lehtovirta, Onko uuden uskonpuhdistuksen aika?
 - 37 Edustajat paikkakunnittain
- 38 - 39 Jorma Monto, Matkan varrelta
 - 40 Yrjö Härkänen, Henki ja sielu
 - 41 Yrjö Härkänen, Isäni luona
- 42 - 43 Antti Savinainen, Miksi olen ruusuristiläinen?
- 44 - 46 Anne Paalo, Yllätyksiä etsijän tiellä
 - 47 Aarni Kouta, runo Luova Sana
 - 48 Kuvakollaasi
 - 49 Kuvakollaasi
 - 50 Tiedote ja oikaisu
 - 51 Kuvakollaasi
- 52 - 58 Rauno Rinkinen, Ruusu-Risti 100 vuotta
 - 59 Konserttisarja -Per speculum in enigmatae
- 60 - 62 Tuukka Franck, Miksi liityin Ruusu-Ristiin?
 - 63 Aarni Kouta, runo Aine
 - 64 Kuvakollaasi

Jarmo Anttila

Pääkirjoitus

Koronan aiheuttama poikkeusaika on jatkanut nyt yli vuoden ja estänyt Ruusu-Ristinkin toimintaa monin tavoin. Satavuotisjuhla on edelleen pitämättä, konsertteja on jouduttu pitämään ilman yleisöä ja yleisöesitelmiä on peruttu tai rajoitettu alle kymmenen hengen tilaisuuksiksi. Pääsiäisen Matinea toteutetaan tämä vuonna vain striimattuna nettilähetyksenä. Ruusu-Ristin Neuvosto joutuu kuitenkin pitämään yhdistyslain määräämän vuosikokouksen. Siinä tämän vuoden vuosijuhla kokonaisuudessaan.

Mutta mikään ei estä meitä jatkamasta totuudenetsijän sisältörikasta ja antoisaa elämäämme. Saamme hämmästelä yhä kummallisempia salaliittoteorioita, jotka ovat pääsääntöisesti parin viimeisen vuosituhannen ajalta. Viitataan tällä niihin yleisimpiin, kuten juutalaiset ja vapaamuurarit. Eikä roketevastaisuuskaan ole kovin uusi asia. Elias Lönnrot sai runonkeruumatkoillaan pelätä joskus henkensä puolesta, kun saatiin tietää hänen olevan lääkäri ja antavan isorokkorokotuksia. Kyynisesti voisi todeta, ettei mitään uutta auringon alla. Somen ansiosta nämä uskomattomat teoriat leviävät kuitenkin nopeasti ja saavat kannatusta.

Viime lehteen olin valinnut Viisauden Mestareilta tulleet varoituksen sanat pyrkimyksistä

heidän oppilaiksi. H.P. Blavatsky aloitti aikanaan oman esoteerisen koulun innokkaille pyrkijöille. Sen tarkoitus oli kasvattaa oppilaita varsinaisiksi Mestareiden opetuslapsiksi. Moni lupautui innokkaasti tähän työhön, mutta käytäntö osoitti, että tuon jäsenyyden velvoitteet olivat useimmille länsimaalaisille liian ankarat. Tästä on varsin valaiseva hänen oma kirjoituksensa Tsheelat ja maallikko-oppilaat, kirjassa Mitä on okkultismi. Siinä on surullisia esimerkkejä oppilaiden epäonnistumisista elämän koettelemuksissa. Nuo koettelemuksethan ovat joko älyllistä tai siveellistä laatua. Älyllistä on erottelukyky. Mikä on oleellista ja mikä epäoleellista ja välinpitämättömyys jälkimmäisestä. Nehän ovat viveeka ja vairaagja, nuo joogan ensiaskeleet. Siveellistä on kaikki ne kömmähdykset moraalien ja eettisten valintojen kanssa. Totuuden etsijän esoteerinen koulu on hänen jokapäiväinen elämänsä. Sitä voi tukea ja auttaa jokin ulkoinen järjestö, kuten Ruusu-Risti tai joku muu vastaava. Sitä voi tukea ja auttaa myös joku henkinen opettaja, mutta varsinaisen työn joutuu jokainen tekemään itse. On myös hyvä muistaa, ettei mikään ponnistus mene hukkaan, vaan karma kyllä kiittää tai nuhtelee.

Pekka Ervast perusti Ruusu-Ristin, jotta se kasvattaisi jäseniään ymmärtämään ihmisten

veljeyttä, uskontojen ykseyttä ja tukisi heitä pyrkimyksissään oman korkeamman minänsä yhteyteen. Hänen mukaansa jokainen ihminen, joka tulee tällaiseen totuudenetsijäin järjestöön vakavalla mielellä jäseneksi, on jo sytyttänyt hengessään tulen ja Mestarit näkevät tuon liekin. Hän on silloin tullut heidän tarkkailunsa piiriin. Hänen mukaansa jokaisella meistä on jo oma Mestariimme. Voimme päästä tietoisuuden yhteyteen hänen kanssaan vain selviämällä kunnialla karmallisista velvollisuuksistamme sekä niistä kokeista ja koettelemuksista, joita varmasti saamme, vaikka emme sitä aina tietäisi ja huomaisi.

Ne koettelemukset ovat se henkinen, yliaineellinen leipä, jota Isä meidän rukouksessa pyydämme. On itseasiassa armollista ettemme aina, varsinkaan alkutaipaleella, edes huomaa epäonnistumisiamme. Emme myöskään muista menneitä elämäämme sillä kuolema on Lethe-virta, joka armollisesti pyyhkii muistimme. Etsimme sitä taivastenvaltakuntaa, vihittyjen tietoisuutta, totuuden pyhää henkeä, joka vasta tekee meistä todellisia ihmiskunnan palvelijoita viisaudessa ja tiedossa. Tulemme silloin osaksi todellista eklesiaa eli pääsemme Mestareiden oppilaaksi.

Tässä lehdessä on jäsentemme kirjoituksia otsikolla ”Miksi olen ruusuristiläinen?” Pidin aiheesta itsekin luennon, joka löytyy nettisivuiltamme. Sen voisi myös kiteyttää näkemykseen kohtalosta joka oli minulle määrätty. En voi muuten ymmärtää oman elämäni kulkua. Toisin sanoen olen tehnyt lupauksen nykyisen inkarnaationi kynnyksellä taivasmaailmassa tehdä tätä ruusuristityötä. Tulin siitä tietoiseksi jo kuusitoistavuotiaana, kun luin ensimmäisiä teosofisia kirjoja. Nyt näen sen selvästi, minkä silloin aavistin ja tunsin.

Minun opettajani totuudenetsijän alkutaipaleella oli Niilo Rissanen, jonka kirjoitus Hermes Trismegistoksesta oli aikanaan Ruusu-Ristilehdessä. Hermes Trismegistos, Corpus hermeticum, Smaragditaulu ja muita hermeettisiä kirjoituksia on ilmestynyt Aatman kustantamana viime vuonna. Tekstit ovat luultavasti 300-100 eaa, ja niissä on muinaista egyptiläistä mysteeriotietoa, tai kuten Klemens Aleksandrialainen totesi 100-luvun lopulla: ”Ne sisältävät kaiken egyptiläisen filosofian”. Toinen suositeltava kirja on Anne Paalon kääntämä Beinsa Dounon Suola, jossa on tuon bulgarialaisen opettajan saarnoja vuosilta 1917-1919. Hän oli siis Pekka Ervastin ja Rudolf Steinerein aikainen. Hollantilaisen tutkijan Harrie Salmanın mukaan hän oli se kolmas merkittävä opettaja edellä mainittujen myötä, jotka toivat esoteerista kristinuskkoa Eurooppaan.

Uusi uskonpuhdistus -aihe on meitä ruusuristiläisiä lähellä ja itse asiassa yksi meidän tehtävistä. P.E. sanoi aikanaan eli sata vuotta sitten, että jos kirkot eivät muuta opetustaan niin ne tulevat kumisemaan tyhjyyttään 2000-luvulla. Vielä yli puolet kuuluu kirkkoon Suomessa, mutta Helsingissä on jo kaupunginosia joissa se on alhaisempi. Viimeisin Kirkko ja kaupunki -lehti (4/25.2.2021) toteaa Kirkon tutkimuskeskuksen viimeisimmän tutkimuksen mukaan: vain 16%, 15-40 vuotiaista sanoo uskovansa kristinuskon opettamaan Jumalaan. Se saakin lehden päätoimittajan Jaakko Heinimäen toteamaan, että ollakseen kristitty, riittää kun edes toivoo, että Jumala on olemassa. Löysin itse juuri Ruusu-Rististä sen maailmankatsomuksen, joka tyydytti minun järkeä ja tunnetta. Se antoi minulle toivon valoisammasta tulevaisuudesta koko ihmiskunnalle.

Ruusu-Risti

Uusi seura on syntynyt Suomeen: Ruusu-Risti, Suomen salatieteellinen tutkimusseura. Onko tämä seura ensimmäinen laatuaan, onko se vailla edeltäjiä? Onko sen nimi „Ruusu-Risti” suomalainen keksintö?

Useimmat lukijamme tietänevät, ettei niin ole. Ruusu-Risti-seuroja muuallakin maailmassa, Ruusu-Risti-nimi ei ole alkuperältään suomalainen, vaan suomennos saksankielisestä nimestä eli sanasta „Rosen-Kreutz”. Rosenkreutsiläisten salaisesta ja salaperäisestä veljeskunnasta on moni kuullut puhuttavan, samaten kuin heidän viisauksestaan, elonnestestään ja alkemiallisista taidoistaan. Emme tahtoneet säilyttää saksalaista – enimmäin tunnettua – nimitystä, koska muuallakin sitä on käännetty maan kielille ja koska alussa oikeastaan oli tapana käyttää latinan-kielistä nimeä Rosæ tai Rosea Crux ja puhua veljistä nimellä Fratres Roseæ Crucis. Koska nyt Suomeen olemme perustaneet haaran tätä vanhaa rosen-kreutsiläistä puuta ja pystyttäneet ruusuihin puhkeavan ristin tänne kaukaiseen pohjolaan, lienee paikallaan luoda lyhyt silmäys rosenkreutsiläisyyden alkuperään sekä historiallisesti että mystillisesti ja myös lausua pari sanaa ruusuristi-symbolin merkityksestä.

Eräs rosenkreutsiläinen manifesti v:ltä 1623

Keväällä 1623 oli Pariisin kaduilla talojen seinäniin kiinnitettynä luettavana seuraava kummallinen julistus:

„Me, ruusu-risti-veljien lähetit, vierailemme tässä kaupungissa, näkyväisesti ja näkymättömästi, Korkeimman armosta, jonka puoleen viisaiden sydämet kääntyvät; opetamme ilman ulkonaisia välineitä puhumaan niiden maiden kieliä, joissa asumme, ja nostamme ihmisiä, kaltaisiamme, pelon ja kuoleman vallasta. „Jos ken haluaa paljaasta uteliaisuudesta meitä nähdä, eihän koskaan pääse kosketukseen

kanssamme; mutta jos hänen tahtonsa todella on kirjoittautua veljistömme jäseneksi, annamme me, jotka arvostelemme ajatuksia, hänen kyllä nähdä lupautemme totuuden, ja siinä määrin, ettemme ollenkaan ilmaise asuinpaikkaamme, koska ajatus, yhtyneenä lukijan vakavaan tahtoon, kykenee tekemään meidät tunnetuksi hänelle ja hänet meille.”

Yleinen mielipide askarteli silloin tässä salaperäisessä ilmoituksessa, ja jos joku sattui ääneen kysymään, mitä nuo ruusuristi-veljet mahtoivat olla, tapahtui usein, että tuntematon henkilö veti kysyjän syrjään ja selitti hänelle vakavasti:

„Ennakolta määrättyinä ottamaan osaa siihen uudistukseen, joka pian on tapahtuva koko maailmassa, ovat ruusuristiläiset korkeimman viisauden tallettajia, ja koska he ovat kaikkien luonnonantimien rauhallisia omistajia, voivat he niitä käyttää mielensä mukaan.

„Olivatpa missä paikassa tahansa, he paremmin tietävät, mitä kaikkea tapahtuu muualla

maailmassa, kuin jos itse olisivat tapahtumain keskellä; he eivät ole nälän eivätkä janon alaisia, eikä heidän tarvitse pelätä vanhuutta eikä tauteja.

„He voivat hallita henkiä ja mahtavimpia haltioita.

„Jumala on käärintä heidät pilveen suojellakseen heitä vihollisilta, eikä heitä saata nähdä, elleivät itse tahdo sitä, vaikka olisi silmät tarkemmat kuin kotkan.

„He pitävät yleisiä kokouksiaan Egyptin pyramideissa.

„Mutta nämä pyramidit ovat heille niin kuin kallio, josta pulppusi Mooseksen lähde, ne kulkevat heidän kanssansa erämaassa ja seuraavat heitä siihen saakka, kunnes astuvat luvattuun maahan.”

Ensimmäiset rosenkreutsiläiset kirjat

Muutamia vuosia ennen tuota Parisin manifestia olivat painosta ilmestyneet ensimmäiset kirjoitukset, jotka Euroopassa julkisesti puhuivat Ruusu-Risti-veljeskunnasta ja sen viisauksesta. Nämä olivat:

1. Chymische Hochzeit Christiani Rosencreutz anno 1459. (Kristian Rosenkreutzin kemialliset häät vuonna 1459.)
2. Allgemeine und General-Reformation der ganzen Welt. (Koko maailman yleinen ja pääuudistus.)
3. Fama Fraternitatis oder Entdeckung der Bruderschaft des hochlöbl. Ordens des Rosen-Creutzes. (Fama Fraternitatis eli korkeasti kiitettävän Ruusu-Risti-järjestön veljeskunnan löytö.)
4. Confessio Fraternitatis oder Bekenntnis der löbl. Bruderschaft des hochgeehrten Ro-

sen-Creutzes. (Confessio Fraternitatis eli korkeasti kunnioitetun Ruusu-Ristin kiitettävän veljeskunnan tunnustus.)

Kirjat eli kirjoitelmat – sillä ne eivät olleet suuria teoksia – ilmestyivät painosta vuosina 1614-1617, herättivät paljon huomiota, saivat osakseen sekä ihailua että pilkkaa. Vuonna 1617 ilmestyi Leydenissa englantilaisen teosofin ja tiedemiehen Robert Fludd'in teos Apologia, jossa hän suurella kunnioituksella, hartaudella ja tietorikkauksella puhuu rosenkreutsiläisestä veljeskunnasta, puolustaen ja kiittäen sitä ja sen viisautta. Hän sanoo olevansa vakuutettu siitä, että veljeskunta oli löytänyt „viisaiden kiven”, joka soi omistajalleen terveyttä ja pitkää ikää, ja hän puhuu innokkaasti rosenkreutsiläisten veljien salaisen perintätiedon suuresta siveellisestä arvosta.

Mitä nyt nämä ensimmäiset kirjat kertoivat rosenkreutsiläisen veljeskunnan synnystä ja alkuperästä?

Christian Rosenkreuz

Ne sanoivat, että Ruusu-Risti-veljeskunnan perustaja oli saksalainen aatelismies Christian Rosenkreuz, joka syntyi v. 1378.

Hän joutui nuorena orvoksi ja kasvatettiin luostarissa, jonka hän jätti kuusitoista vuotiaana. Sammumaton tiedonhalu sai hänet samoilemaan maita ja mantereita sekä etsimään idän viisaita heidän lymypaikoistaan. Kuuden vuoden aikana hän matkusti Vähässä Aasiassa, Arabiassa, Egyptissä ja Marokossa, sai nähdä paljon ja oppia paljon. Hän sai matkoillaan käsiinsä merkillisen kirjan, n.s. Liber Mundi (Maailman Kirjan), jonka avulla hän perehtyi luomisen ja ihmisen syvimpiin salaisuuksiin.

Palattuaan kotimaahansa hän ensin työskenteli yksin kolmetoista vuotta, mutta ryhtyi sitten muutamia ystäviä opettamaan. Tämä tapahtui v. 1413, jonka tähden sitä vuotta pidetään rosenkreutsiläisen veljeskunnan perustamisvuotena.

Vielä kerrottiin Christian Rosenkreuzistä, että hän saavutti „Kultaisen Taljan” eli vietti „kemialliset häänsä” v. 1459, että hän kauan eli yksinäisyydessä ja salaperäisessä työssä sekä kuoli 1484. Hänen hautansa eli luolansa löysivät jotkut veljet „sattumalta” v. 1604, ja siinä oli monenlaisia seiniin ja kiviin hakattuja mietelauseita. M.m. oli lause: post CXX annos patebo, „tulen ilmi sadankahdenkymmenen vuoden kuluttua.” Mestarin ruumista sitä vastoin ei löytynyt mistään. Kirjat kertoivat myös, että Christian Rosenkreuzin opetuslapset ja seuraajat olivat saaneet yhdeksi säännökseen „pysyä salassa sata vuotta”, toisin sanoen olla sadan vuoden aikana kertomatta mitään maailmalle koko Ruusu-Risti-veljeskunnasta. Tämä lupaus oli pidetty pyhänä, ja sen tähden maailma ei tiennyt rosenkreutsiläisistä mitään ennen kuin nyt 1600-luvun alussa.

Historian tutkijat ovat, kuten arvata sopii, yleensä sitä mieltä, että Christian Rosenkreuzia ei ole ollut olemassa, että koko kertomus hänestä on paljasta legendaa eli tarua. Samaa oppineet kuitenkin ovat väittäneet myös Buddhasta ja Jeesuksesta, puhumattakaan esim. Troijan sodasta, kunnes epäamättömät löydöt ja tosiseikat ovat todistaneet „tarun” historiallisesti vankan pohjan. Salatieteilijät ja teosofit ovat tietysti taas sillä kannalla, että Christian Rosenkreuz on historiallinen henkilö, joka eli vv. 1378-1484, vieläpä, että hän on korkea adepti, joka elää yhä vielä, joskin toisessa ruumiissa.

Ruusu-Ristin veljeskunta

Asian todellisilla tuntijoilla onkin selvä käsitys siitä, mitä rosenkreutsiläinen veljeskunta on ollut ja on.

Christian Rosenkreuz oli mies, joka syvästi perehtyi ikivanhaan itämaalaiseen viisauteen ja tuli vihityksi sen salaisiin mysteroihin. Hän oli yliaistillisilla kyvyillä varustettu tutkija, joka kykeni itse lukemaan Liber Mundi-kirjaa eli, kuten nykyään sanomme, akaashisia aikakirjoja. Hän oli saanut kasvatuksensa kristityssä maassa ja tutustunut kristinuskon oppeihin ja perustajaan. Luonnollista oli sen tähden, että hän syvällisiin itämailla saavuttamiinsa tietoihin lisäsi tiedon siitä sysäyksestä, minä ihmiskunnan kehitys oli saavuttanut Jeesuksen Kristuksen kautta. Rosenkreuz tuli täten edustaneeksi länsimaista viisautta ja salatiedettä, jonka tähden vielä tänä päivänä rosenkreutsiläisyydellä tarkoitetaan sitä ikuisen viisauden ilmennystä eli muotoa, joka ottaa lukuun myöskin Jeesuksen Kristuksen tuoman uuden lisän vanhoihin mysteroihin.

Silti ei ole sanottu, että Christian Rosenkreuz oli ensimmäinen henkisesti „länsimaalainen” salatieteilijä. Rosenkreutsiläisyydestä puhuttiin mahdollisesti varhemminkin. Ainakin saksalainen oppinut okkultismin historioitsija Karl Kiesewetter kertoo, että hänen hallussaan on eräs hänen isoisänsä isoisän omistama käsikirjoitus vuodelta 1374, jossa mainitaan „rosenkreutsiläisen seuran” imperator'ina eli käskynhaltijana eräs kreivi von Falkenstein.

Joka tapauksessa voimme siis sanoa Ruusu-Ristin varsinaisesta, alkuperäisestä veljeskunnasta, että se on Suuren Valkoisen Veljeskunnan länsimaalainen haara eli osasto.

Semmoisenaan se oli ja on yhä olemassa näkymättömässä henkimaailmassa, oli sillä sitten näkyväisessä maailmassa tunnettuja edustajia tai ei.

Missä suhteessa nyt fyysillisen maailman ruusu-risti-seurat ovat tähän todelliseen rosenkreutsiläiseen veljeskuntaan, siihen vastatkoon kukin seura itse.

Monenlaisia Ruusuristi-seuroja

Ruusuristi-seuroja on useissa maissa. Vuodesta 1860 lähtien toimii Englannissa seura nimeltä The Rosicrucian Society, johon otetaan jäseniksi ainoastaan mestariarvon saavuttaneita vapaamuurareita, vaikka seura muuten on vapaamuurariudesta riippumaton. Tähän rosenkreutsiläiseen seuraan kuului m.m. tunnettu kaunokirjailija Edward Lytton Bulwer, jonka suomalaiselle yleisölle tuttu romaani Zanoni on seipitetty puhtaasti rosenkreutsiläiselle aiheelle. Seuran yhtenä sihteerinä oli 80-luvulle oppinut kabbalisti Mac Gregor Mathers, josta madame Blavatsky mainitsee Salaisessa Opissaan ja joka oli hyvissä väleissä mad. Blavatskyn kanssa, samoin kuin koko The Rosicrucian Society oli ystävällisissä suhteissa Teosofiseen Seuraan.

Bostonissa Yhdysvalloissa toimi viime vuosisadan lopulla eräs Societas Rosicruciana ja nykyään vaikuttaa Amerikassa Max Heindelin perustama rosenkreutsiläinen seura (The Rosicrucian Society), jonka päämaja Mount Ecclesia on Kaliforniassa. Max Heindel, joka kuoli maailmansodan aikana, oli syntyperältään saksalainen ja oli ennen ollut tohtori Steinerin oppilas Saksassa. Hän on kirjoittanut useampia teoksia, joista The Rosicrucian Cosmo-Conception (saksalaisena käännökse-

nä julkaistu nimellä Rosenkreuzerische Unterrichtsbriefe) lienee enimmin tunnettu. Heindelin seuralla on haaraosasto Saksassa.

Ranskassa toimii l'ordre Kabbalistique de la Rose-Croix, jonka presidenttinä viime vuosisadan loppupuolella oli nerokas salatieellinen kirjailija Stanislas de Guaita; hänen jälkeensä olivat järjestön johdossa kuuluisat okkultistit ja kirjailijat F. Ch. Barlet ja tohtori Papus, jotka aikoinaan olivat olleet Teosofisenkin Seuran jäseniä. Vuonna 1890 eräs järjestön korkeimman neuvoston jäsen Josephin Péladan erosi kabbalistisesta Ruusu-Rististä ja perusti oman seuran, joka läheni katolista kirkkoa ja joka sai nimekseen l'ordre de la Rose-Croix Catholique. Sar Péladan oli kuuluisa kirjailija ja sai paljon kannattajia varsinkin taiteellisissa piireissä.

On olemassa vielä toisia, salaisempia rosenkreutsiläisiä seuroja, jotka eivät ollenkaan toimi julkisuudessa. Kaikkiin sopii äskeinen sanamme, että jokainen seura vastatkoon itse siitä, missä määrin se edustaa todellisia näkymättömiä rosenkreutsiläisiä veljiä. Mitään „patenttiseuraa” ei ole; jokainen saattaa olla yhtä „oikea” ja „alkuperäinen”. Jos sillä vain on suhde ja näkymätön side johonkin rosenkreutsiläiseen adeptiin (esim. mestari Jeesukseen tai mestari Rakoczyyn, puhumattakaan mestari Rosenkreuzista), on se autenttinen ja auktoritatiivinen rosenkreutsiläinen seura.

Semmoisessa on suomalainenkin Ruusu-Ristimme. Näyttäköön se toiminnallaan, että joku Veljistä on sen takana!

Ruusu-Risti symbolina

Ruusu on elämän ja ilon, onnen ja rakkauden vertauskuva, jota vastoin risti kuvaa kuole-

maa ja kärsimystä, tuskaa ja taakkaa. Elämän-ymmärryksemme on yksipuolinen, jos se on paljastaan „maallismielinen”, suruton ja huoleton, jos se vain etsii aistillisia nautintoja ja kammolla ajattelee kuolemaa; mutta se on myös yhtä yksipuolinen, jos se pitää maallista elämää surun ja murheen laaksona, vihasen viattomia iloja ja vaanii syntiä sen kauneimmissa tunteissa. Edellisessä tapauksessa se pyytää elämän ruusuja, mutta ei elämän okaita, jälkimäisessä taas se ei tahdo nähdä muuta kuin kuolon ristiä kaikkialla. Rosenkreutsiläinen maailmankatsomus pyrkii yhdistämään kahta äärimmäisyyttä, liittämään yhteen ristin ja ruusun, hakee kultaisen keskitien ilon ja surun rajoilta, nousee ilon ja surun yli siihen rauhaan, joka maailman voittaa. Rosenkreutsiläisyys on hengen renessansia. Se ei kannata katolisen kirkon munkki-askeesia, mutta ei lii-

oin maailmanihmistien materialismia. Se ei etsi iloa eikä pakene kärsimystä, mutta tervehtii molempia elämän luonnollisina antimina.

Esoteerisesti se tulkitsee ruusuristin vertauskuvaa näin: kun ihminen ottaa ristinsä (sekä ulkonaisen että sisäisen kohtalonsa) kantaakseen – ja kantaakseen nurkumatta, jopa ilomielin, silloin ristissä puhkeaa ruusu, rakkauden ruusu, joka tuo rauhan ja autuuden hänen elämäänsä. Ruusu on silloin muodostunut hänen sydänverestään. Ja veri on Kristuksen verta, joka on vuotanut hänen sydäimestään, kun risti miekkana on pistetty siihen.

Ruusu-Risti,
Tammikuu 1921

Miksi antaisin anteeksi?

Johdanto

Jokaisella on varmasti kokemusta sanoista ja teoista, jotka ovat aiheuttaneet pahaa mieltä joko itselle tai toiselle. Niin myös minulla. Jouduin tahtomattani vuosikymmeniä sitten erääseen väkivaltatilanteeseen, joka onnekksi loukkasi lähinnä vain ylpeyttäni. Kannoin noin vuoden ajan kaunaa lyöjääni kohtaan. Joka kerta, kun ajattelin tapahtunutta, mieli täyttyi negatiivisilla tunteilla ja koston ajatuksilla. Pikkuhiljaa tämä negatiivisuuden kierre päättyi, vaikka mitään anteeksipyyntöä ei kuulunut, enkä sitä edes odottanut. Jälkikäteen on helppo nähdä, että katkeruuden tunteet aiheuttivat kärsimystä vain minulle. Ymmärrän myös syitä, jotka olivat tapahtuman taustalla. Tapahtuneessa voi nähdä hyvää, koska opin siitä jotakin anteeksiantamattomuuden vaikutuksista.

Tarkastelen tässä esityksessä anteeksiantoa ensiksi Vuorisaarnan kannalta. Todettakoon tässä, että pidän Vuorisaarnaa ihmiskunnan historian merkittävimpänä opetuspuheena¹. Karma on syvällisessä yhteydessä anteeksiantoon; tämä käy ilmi, kun anteeksiantoa tarkastellaan teosofian ja hengentieteen kannalta. Lopuksi esitän tapoja toteuttaa anteeksianto käytännössä.²

Anteeksianto Vuorisaarnassa

Vuorisaarnassa sanotaan anteeksiannosta seuraavaa (v. 1992 Raamatun käännöksen mukaan):

”Ja anna meille velkamme anteeksi, niin kuin mekin annamme anteeksi niille, jotka ovat meille velassa.”

(Matteus 5:12)

Jeesus tarkentaa ja korostaa opetusta anteeksiannosta seuraavalla tavalla:

”Jos te annatte toisille ihmisille anteeksi heidän rikkomuksensa, antaa myös taivaallinen Isänne teille anteeksi. Mutta jos te ette anna anteeksi toisille, ei Isännekään anna anteeksi teidän rikkomuksianne.”

(Matteus 5:14–15)

Isä meidän rukouksen sanatarkan käänneksen mukaan, Jeesus sanoo: ”Ja anna meille anteeksi velkamme, niin kuin mekin olemme antaneet anteeksi velallisillemme.” Tämä tarkoittaa, että meidän täytyy antaa anteeksi ensin, vasta sen jälkeen voimme itse saada anteeksi. Varmistin käänneksen eräältä teologiystävältäni. Hän totesi, että kreikan kielen muoto on juuri noin, mutta silti käänne käytetty – ilmeisesti teologisista syistä – edellä esitettyä muotoa.

Vuorisaarnan rinnakaisteksti, niin sanottu Lakeuksien tai tasankojen saarna (Luukas 6:37), vahvistaa kyseisen opetuksen: ”Antakaa anteeksi, niin teillekin annetaan.”

On selvää, että anteeksianto on hyvin tärkeä Jeesuksen opetus, jota kukaan kristitty tai henkinen pyrkijä ei voi ohittaa. Vuorisaarnassa puhutaan myös suuttumattomuudesta ja pahanvastustamattomuudesta, jota Pekka

Ervast pitää kristinuskon kulmakivenä. Olen ymmärtänyt, että anteeksianto liittyy näihin kumpaankin. Jos opimme mielenrenteyttää ja lakkaamme taistelemasta pahaa vastaan, anteeksianto on paljon helpompaa toteuttaa sekä ulkoisesti että sisäisesti.

Henkisiä näkökulmia anteeksiantoon

Edesmennyt Venäjän antroposofisen seuran puheenjohtaja Sergei O. Prokofjev tuo kirjassaan *Anteeksiantamisen henkinen merkitys* anteeksiantoon Rudolf Steinerein opetuksiin perustuvan näkökulman. Ihmisessä on sekä alempi että korkeampi minä (tämä on myös teosofian opetus). Anteeksiannossa alempi minä täyttyy korkeamman minän voimilla. Alempi minä kuitenkin vastustaa anteeksiantoa kaikin keinoin. Alempi minä ja sen alas vetävät taipumukset on voitettava korkeamman minän avulla. Anteeksianto on luonteeltaan aktiivista: emme ainoastaan päättää unohtaa kokemaamme epäoikeudenmukaisuutta, vaan otamme itsellemme velvollisuuden hyvittää maailman kokema vahinko. Tämä tapahtuu hyvyyden, myötätunnon ja rakkauden voimilla. Korkeamman minän kannalta anteeksianto on hyvin helppoa ja itsestään selvää. Prokofjev tuo myös oivaltavasti esille, että ihmisen korkeampi minä antaa jatkuvasti anteeksi alemmalle minälle.

Karman lakia opetetaan idän uskonnoissa, mutta sama periaate tunnetaan myös klassisen kristinuskon piirissä: ”Mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää” (Gal. 6:7). Karman laki on väistämätön aivan samalla tavalla kuin luonnonlait. Henkisestä näkökulmasta kokemaamme paha on seurausta aikaisemmista erehdyksistämme, elämän lakien rikkomisesta. Karma on vain näiden rikkomusten seuraus,

ja siinä mielessä hyvä asia; Ervast käyttää tästä ilmaisua salapukuinen siunaus. H. P. Blavatsky (1954, 185–186) kirjoittaa karman ja anteeksiannon suhteesta seuraavanlaisesti:

”...ihminen, joka uskoo karmaan ja kuitenkin kosta puolestaan ja kieltäytyy antamasta vääryyksiä anteeksi, jolla keinoin hän voisi palkita pahan hyvällä – hän on rikollinen ja vahingoittaa vain itseään. Sillä karma tulee varmasti rankaisemaan toista ihmistä; ja jollemme jätä vihamiehemme rangaistuksen toimeen panoa suurelle Laille, vaan lisäämme siihen oman ropomme, saatamme sillä tulevaisuudessa matkaan vihollisellemme hyvityksen ja itsellemme rangaistuksen.”

Myös Ervast pitää anteeksiantoa henkisen elämän välttämättömyytenä. Ervastin mukaan voidaan erottaa ajatusten ja tekojen karma (Ervast, 1997, 134–135):

”...jos lähemme kulkemaan kaitaa polkua, voimme itse antaa ja saada anteeksi kaikki ajatukset. Me emme ole silloin pakotetut kärsimään vanhoista ajatuksista, emme ole pakotetut menettelemään, niin kuin vanhat ajatuksemme tahtoisivat meidän menettelevän...Kun me astumme kaidalle tielle, niin me otamme tuon maailman [ajatusmaailman] käsiimme, me elämme siinä maailmassa ja saamme sen vähitellen tottelemaan. Sen tähden anteeksianto ja saaminen on olemassa ajatusmaailmassa.

Sitten tulemme tekojen maailmaan...se karma, mikä tulee lukuun, johtuu niistä teoista, joilla me vaikutamme toisiin ihmisiin...Mikä olisi kaikista yksinkertaisin keino avata karman solmut? Se on Jeesus Kristuksen kuvaama keino, jonka hän asetti seuraajiansa ehdoksi, ja se on anteeksianto. Jos me ihmiset osaamme sillä tavoin subtautua toisiimme, että annamme anteeksi, silloin karma loppuu... Jos esimerkiksi teen jotakin pahaa jollekin ja en osaa sopia hänen kanssaan niin, että hän antaa anteeksi..., hän vetoaa karman herroihin, ja he mittaavat seuraukset minun paboista teoistani.”

¹ Vaikka Jeesus ei ilmeisesti pitänyt Vuorisaarnaa yhtenäisenä puheena, se perustuu hänen opetuksiinsa.

² Tämän kirjoituksen aikaisempi versio on julkaistu Teosofi-lehdessä 4/2017, s. 25–29.

Voisi vaikuttaa siltä, että Ervastian kanta poikkeaa tässä Blavatskyn opetuksesta. Tarkkaan asiaa katsottaessa näin ei kuitenkaan ole. Ervastian mukaan anteeksipyyntö ja sitä seuraava aito anteeksianto voivat neutraloida karman. Kyseessä on siis kummankin osapuolen, karmanalaisen teon tekijän ja teon kohteen, yhteinen osallistuminen anteeksiantoon. Jos taas vain kärsinyt osapuoli antaa anteeksi ilman rikkojan anteeksipyyntöä, tapahtuu tulevaisuudessa karmallinen seuraus rikkojalle; anteeksianto katkaisee karman kehän vain anteeksiantajan kohdalla.

Prokofjev esittää em. kirjassaan, että elämän sisäisten lakien rikkomisesta seuraa karmaa, jonka toteuttavat lukemattomat hierarkkiset olennot näkymättömässä maailmankaikkeudessa (Ervast viittasi edellä karman herroihin). Aito anteeksianto vapauttaa näiden korkeampien hierarkioiden voimia, mikä luo vapaan tilan, johon Kristus voi astua. Kirjailija Antti Tuuri kuvaa tätä tapahtumaa – ilmeisesti juuri antroposofian virittämänä – kirjassaan *Lakenden kutsu*. Siinä paljon elämää nähnyt päähenkilön äiti kertoo anteeksiannosta seuraavalla tavalla (Tuuri 1997, 285):

”...anteeksianto teki ihmisen sieluun tilaa muistin niille paikoille, missä riiba ja kauna olivat hautuneet, ja niille paikoille sieluun voi sitten Kristus tulla.”

Anteeksiannolle on erittäin hyvät hengentieteelliset perusteet. Mutta kuinka anteeksiannon voisi käytännössä toteuttaa? Esitän seuraavaksi kolme tapaa toteuttaa anteeksianto.

Taikasanat

Tuulikki Saaristo esittää kirjassaan *Taikasanat – miksi antaisin anteeksi?* helpolta vaikuttavan anteeksiantoharjoituksen. Harjoitus tehdään illalla odotellessa unen tuloa. Siinä sanotaan

muutaman kerran hiljaa mielessä ”minä annan itselleni anteeksi?”. Jos harjoitusta tehdessä tulee jokin muu henkilö mieleen, hänen nimensä lausutaan ja sanotaan muutaman kerran: ”minä annan sinulle anteeksi?”. Sanat lausutaan kevyesti, aivan kuin ne tulisivat itsestään ja pakottamatta.

On ehkä yllättävää, että anteeksiantoharjoitus alkaa anteeksiannosta itselle. Saaristo esittää, että moni voi moittia itseään päivän aikana milloin mistäkin virheestä tai epäonnistumisesta. Tämä on opittu tapa, johon on mahdollista vaikuttaa anteeksiannon harjoituksella. Nykyään puhutaan myös itsemyötätunnosta (self-compassion), joka on ystävällistä ja lämmintä suhtautumusta itseeseen. Voi olla, että monille on helpompaa olla myötätuntoinen toisia ihmisiä kuin itseään kohtaan.

Anteeksiantoa kohtaan voi nousta vastaväitteitä: ”en koskaan voi antaa anteeksi tälle ihmiselle” tai ”en voi antaa anteeksi, koska minulta ei ole pyydetty anteeksi”. Saaristo toteaa, että anteeksiantamattomuuteen liittyvä tunnekoukku on oma luomuksemme, toinen ihminen liittyy siihen vain näennäisesti. Saaristo havainnollistaa tunnekoukkua kuvalla, jossa on kaksi yhteen liitettyä kättä. Kiinnipitämiseen tarvitaan kaksi ihmistä, mutta irrottamiseen riittää yksi ihminen. Anteeksiantoa voi aloittaa harjoittelemaan, vaikka ei yhtään tuntuisi siltä. Anteeksianto on mysteeri, jota ei voi ymmärtää ennen kuin alkaa kokeilemaan.

Saariston kokemuksen mukaan ihmiset alkavat nukahtaa helpommin anteeksiannon harjoituksen myötä. Myös unien määrä lisääntyy, ja niitä on helpompi palauttaa mie-

leen. Saaristo kannustaa kirjoittamaan unia ylös, koska unet heijastavat alkanutta sisäistä muutosprosessia.

AA-kerhon anteeksiannon ohjeet

Edellä kuvattu anteeksiannon harjoitus ei edellyttänyt mitään uskonnollista tai henkistä vakaumusta. Jos ihminen on uskonnollinen, AA-kerhon esittämä anteeksiannon menetelmä saattaa sopia hänelle paremmin. Linaan AA-kerhon menetelmän Mauri Lehtovirran kirjasta *Jeesuksen jooga*, jossa käsitellään mm. anteeksiantoa Vuorisäärnan näkökulmasta:

”Vetäydytään yksinäisyyteen ja hiljennytään. Keskitetään hetki johonkin tuttuun rukoukseen ja sanotaan sitten hiljaa: ”Annan täysin vapaasti anteeksi x:lle (mainitset nimen). Vapautan hänet ja annan hänen mennä. Annan täydellisesti anteeksi koko kysymyksessä olevan asian. Sikäli kuin minusta on kysymys, on asia lopullisesti ohitse. Heitän katkeruuden taakan itsessäni olevan Kristuksen hartioille. X on nyt vapaa ja minä olen myös vapaa. Toivon hänelle hyvää hänen elämänsä kaikissa vaiheissa. Tapaus on loppuun käsitelty. Kristus-totuus on vapauttanut meidät molemmat. Kiitän Jumalaa.”

Tämän tehtyäsi voit jatkaa askareitasi. Älä enää toista edellä kuvattua, vaan jos asia vielä palaa mieleesi, sinua lyhyesti loukkaajasi ja heitä ajatus mielestäsi. Huomaat, että vähitellen se palaa mieleesi yhä harvemmin, kunnes lopulta unohtuu tai muuttuu merkityksettömäksi.”

Saariston menetelmä eroaa tästä myös siten, että siinä anteeksiantoa harjoitetaan pitkäkestoisesti nukkumaan mennessä. AA-kerhon anteeksianto tehdään vain kerran, mutta se on tehokas, kuten Lehtovirta kirjassaan tuo omasta kokemuksestaan esille.

Anteeksiannon sopimus

Amerikkalainen teosofi ja esoteerisen kristinuskon asiantuntija Richard Smoley antaa kirjassaan *The Deal* seikkaperäisen ohjeistuksen siitä, kuinka anteeksiantamisen sopimus tehdään. Tähän tarvitaan puoli tuntia aikaa, joka on vapaa kaikista häiriötekijöistä. On suositeltavaa istua selkä suorana. Aluksi tehdään mindfulness-harjoitus, jonka tarkoituksena on rauhoittaa mieli. Huomio keskitetään hengityksen tarkkailuun; tajuntaan nouseviin ajatuksiin ja tunteisiin suhtaudutaan ikään kuin ne tapahtuisivat jollekin toiselle. Tämä on huomattavasti helpompaa, jos sopimuksen tekijällä on kokemusta mielen hiljentämisestä. Sitten huomio kiinnitetään sydämen salaiseen paikkaan. Tästä sydäntietoisuudesta käsin katsotaan *lähimenneisyyden* virheellisiä tekoja ja omia luonteenpiirteitä, jotka koetaan epätäydellisinä. Sen jälkeen tarkkaillaan kehon tunteuksia: miltä nämä esiin tulevat asiat tuntuvat? Seuraavaksi kysytään: ”Haluanko vapautua kaikista näistä asioista?” Jos vastaus on myönteinen, hengitetään syvään ja vapautetaan kaikki kielteiset ajatukset ja mielikuvat. Jos vastaus on kielteinen, kerrotaan itselle, että tässä ei kysytä, kuinka vapautuminen olisi mahdollista, ainoastaan halua vapautumiseen. Jos vastaus on edelleen kielteinen, palautetaan huomio kehon tunteuksiin ja avataan silmät. Sopimuksen voi yrittää tehdä myöhemmin uudelleen tai jättää asia sikseen.

Jos sopimuksen ensimmäinen vaihe on toteutunut onnistuneesti, kiinnitetään huomio hie-
man kauemmaksi menneisyyteen. Millaisista asioista tunnet syyllisyyttä? Mieleen palautetaan tilanteita, joissa lausuit epäystävällisiä sanoja, valehtelit, rikoit lupauksen tai petit läheisen luottamuksen. Myös tekemättä jät-

tämiset voivat aiheuttaa syyllisyyden tunteita. Jälleen kysytään itseltä: ”Haluanko vapautua kaikista näistä asioista?” Tämän jälkeen katsotaan elämään taaksepäin kauemmaksi. Epäonnistumisten ja epäeettisten tekojen muistojen annetaan tulla tietoisuuteen, myös pienetkin häiritsevät asiat saavat tulla pintaan. Tapahutumien muistelu herättää todennäköisesti tunteita, tietoisuuteen voi nousta kipua ja katumusta asioista, joiden olemassaoloa ei ollut aikaisemmin edes tiedostanut. Tätä muisteluja jatketaan varhaisimpiin muistoihin saakka. Vaikka ei uskoisikaan jälleensyntymiseen, voidaan kysyä: ”Teinkö jotakin väärin aikaisemmassa elämässäni?” Sitten kysytään kolmannen kerran: ”Haluanko vapautua kaikista näistä asioista?” Syvältä sisimmästä voi tulla myönteinen vastaus, johon voi liittyä keveyden ja lämmön tunne.

Kun omat virheelliset teot on näin käyty läpi ja vapautettu, seuraavaksi vapautetaan toiset ihmiset. Mieleen nostetaan ihminen, jota kohtaan tunnet suuttumusta, ärtymystä tai kaunaa. Sitten kysytään: ”Haluanko antaa anteeksi tälle henkilölle?” Jos vastaus on kielteinen, muistutetaan, että itsekin haluat vapautua. Kysymys toistetaan tarvittaessa. Jos vastaus on kielteinen, harjoitus voidaan lopettaa. Jos vastaus on myönteinen, annetaan henkilön kuva hävitä mielestä. Tämän jälkeen huomio keskitetään ihmisiin, joihin liittyy negatiivisia kokemuksia ja tunteita. Negatiivisia tunteita voi liittyä myös laajempiin yhteyksiin: kenties jokin poliittinen puolue, hallitus tai maa aiheuttaa ärtymystä? Tähän listaan on syytä sisällyttää myös itsensä. Sitten kysytään: ”Haluanko antaa anteeksi kaikille näille henkilöille?” Jos vastaus on kielteinen, tunnustetaan henkilöt, joille ei haluta antaa anteeksi.

Muistutetaan, että negatiivinen tunteemme vahingoittaa vain itseämme, minkä jälkeen kysytään uudelleen: ”Haluanko antaa anteeksi tälle henkilölle?” Jos vastaus on edelleen kielteinen, harjoitus voidaan tältä kerralta lopettaa. Jos vastaus on myönteinen, mielikuvat näistä henkilöistä annetaan häipyä tajunnasta. Sama prosessi laajennetaan koskemaan kaikkia ihmisiä, jotka ovat joskus menneisyydessä, ehkä aikaisemmissa elämässikin, loukanneet jollakin tavoin. Tämä kattaa myös maailmassa tapahtuvan pahuuden.

Seuraavaksi viimeistellään anteeksiannon sopimus. Kuvitellaan kaikki asiat, joissa halutaan anteeksiantoa, sijoittuvan itsestä katsoen vasemmalle puolelle. Itselle sanotaan: ”Pyydän anteeksiantoa kaikille näille asioille.” Jos ihminen on uskonnollinen, hän voi pyytää anteeksiantoa tunnustamansa uskonnon Jumalalta. Seuraavaksi ajatellaan kaikkia ihmisiä, joille halutaan antaa anteeksi. Nämä ihmiset ajatellaan sijoittuvan oikealle puolelle. Sitten sanotaan: ”Annan kaikille anteeksi kaiken.” Jos ihminen on uskonnollinen, hän voi pyytää myös Jumalaa antamaan anteeksi näille ihmisille. Kaikki ihmiset vasemmalla ja oikealla vapautetaan. Heidän voi kuvitella häviävän valkoiseen valoon. Lopuksi sanotaan: ”Se on tehty. Olen antanut kaiken anteeksi ja olen hyväksynyt anteeksiannon kaikesta.”

Saattaa olla, että anteeksiannon sopimus synnyttää tarpeen pyytää anteeksi tai antaa anteeksi jollekin myös henkilökohtaisesti. Kenties jollekin ihmiselle täytyy hyvittää tekemämme vääryys? Sisäinen intuitio kannattaa ottaa tässä vakavasti. Smoley suosittelee kuitenkin varovaisuutta, jos puhuu ihmisille tehdystä anteeksiannon sopimuksesta. Kyseessä on henkiseen

kokemukseen verrattava tapahtuma, jota viisas vaiteliaisuus suojelee. Anteeksiannon sopimusta voi seurata vahva euforian tunne. Myös tämän suhteen Smoley suosittelee varovaisuutta: merkittäviä elämänpäätöksiä kannattaa tehdä vasta, kun sopimuksesta on kulunut vähintään kolme päivää aikaa.

Lopuksi

Vastaan lopuksi otsikon kysymykseen: miksi antaisin anteeksi? Koska se kannattaa jo pelkästään oman itsen kannalta. Anteeksiantamattomuus on kuin joisi myrkkyä ja odottaisi, että toinen kärsisi siitä. Sekä anteeksiantamisen että anteeksiantamattomuuden vaikutuksista on tieteellistä (Worthington, 2004) ja henkistä näyttöä. Anteeksiannolla on myös persoonallista hyvinvointia syvällisempiä, karmaan liittyviä seurauksia, kuten edellä kävi ilmi.

Anteeksiannon menetelmät antavat mahdollisuuden vapautua menneiden asioiden aiheuttamasta vihasta ja kaunasta. Elämässä tulee kuitenkin jatkuvasti vastaan asioita, jotka aiheuttavat ärtymystä ja joskus myös katkeruutta, ellemmme opi mielenrenteyttämistä ja pahanvastustamattomuutta, jota anteeksianto pohjimmiltaan edustaa. Anteeksiantamisen kyky auttaa löytämään myötätunnon ja rakkauden ihmisiä ja lopulta kaikkia eläviä olentoja kohtaan.

Lähteitä

Blavatsky, H. P. (1954). *Teosofian avain*. Ruusu-Risti, Helsinki. Digitaalinen näköispainos (2006) saatavilla Internetistä osoitteesta www.teosofia.net/e-kirjat/Teosofian_avain.pdf.

Ervast, Pekka (1997). *Pekka Ervast vastaa kysymyksiin*. Ihmisyyden tunnustajien julkaisuja nro 38. Ihmisyyden tunnustajat, Saarijärvi. Digitalisoitu näköispainos (2006) saatavilla Internetistä osoitteesta http://media.pekka-ervast.net/books_files/Pekka_Ervast_vastaa_kysymyksiin.pdf.

Lehtovirta, Mauri (2009). *Jeesuksen jooga*. Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura ry. Saatavana myös äänikirjana kirjailijan itsensä lukemana osoitteesta https://teosofia.net/audio/Jeesuksen_jooga/index.htm. Anteeksiantoa käsittelevä kirjoitus on saatavilla täältä: <http://www.teosofia.net/artikkelit/ml-anteeksianto.htm>.

Prokofjev, Sergei O. (2018). *Anteeksiantamisen henkinen merkitys*. Suomen antroposofinen liitto.

Saaristo, Tuulikki (2000). *Taikasanat – eli miksi antaisin anteeksi*. Dialogia.

Smoley, Richard (2015). *The Deal – A Radical Guide to Complete Forgiveness*. 2015.

Jeremy P. Tarcher/Penguin.

Tuuri, Antti (1997). *Lakeuden kutsu*. Otava.

Worthington, Everett Jr. (2004). The New Science of Forgiveness. *Greater Good Magazine – Science Based Insights for a Meaningful Life*. September 1, 2004. Saatavilla Internetistä osoitteesta https://greatergood.berkeley.edu/article/item/the_new_science_of_forgiveness.

Hermes Trismegistos

Renessanssin aika merkitsi Euroopan kansoille ennen kokematon kulttuurin nousu ja kukoistuskautta, joka sai alkunsa Italiassa 1300-luvun alussa. Sitä edeltäneiden noin tuhannen vuoden aikana oli kristillinen kirkko vähitellen noussut kaikkialle ulottuvaan ulkonaiseen mahtiin. Se oli määrännyt muodot ja puitteet, joiden rajoissa koko inhimillisen elämän tuli esiintyä sen valtavirrissä. Renessanssin taide ja tiede murtautuivat tästä kahleesta kaikkialla sivistyneissä maissa kuin yhtenäisen sisäisen voiman pakottamina uuteen vapauteen, etsimään uusia muotoja sille uudelle vapaammalle hengelle, joka pyrki esiin.

Tämä uusien muotojen ja uusien hedelmällisten innoituksen lähteiden kaipuu sai ensin aikaan katseen kääntymisen taaksepäin, menneisyyteen. Eurooppalaisen kulttuurin alkukoti ja sen saavutukset ”löydettiin uudelleen” tuhannen vuoden takaa. Antiikin taide sekä tiede, siinä lähinnä filosofia, tulivat innostuneen esiin hakemisen ja tutkimisen kohteiksi. Ja loistavan pakanallisen menneisyytensä pohjalta eurooppalainen ihminen kehitti sitten kulttuurin uuden mahtavan vuoksiaallon.

Tältä ajalta, 1300- ja 1400-luvuilta, ovat peräisin myös nykyään tunnetut ns. hermeettiset kirjoitukset. Se ei merkitse, että ne olisi laadittu noihin aikoihin, vaan ne ovat talletettuja jäljennöksiä vanhemmista teksteistä, jotka nyt ovat kadonneet. Niiden esiin vetäminen ja jäljentäminen tuohon aikaan, liittyi osaltaan juuri renessanssin aloittamaan muinaistutkimukseen. Suurin osa teksteistä on kreikankielisiä; osa niihin luetuista on kirjoitettu latinaksi, arabiaksi ja koptinkielellä. Viimeksi mainitut kaikki ovat ehkä käännöksiä kreikankielisistä kirjoituksista.

Kirjoitusten kokoelmaa nimitetään hermeettiseksi (Corpus Hermeticum) sen vuoksi, että useimmat tek-

stit on laadittu luennoiksi, joissa opettajana esiintyy Hermes Trismegistos. Tästä johtuu myös niiden sisällön yleisnimitys hermeettinen filosofia. Kokoelma ei ole yhtenäinen teos, sellaista ei ainakaan meidän päivinäme tunneta. Tekstilöydöt on tehty eri paikoista, ne ovat osaksi erikielisiä, ja tutkijat olettavat, että useammat henkilöt ovat aikoinaan laatineet niitä kirjoituksia, jotka nykyään katsotaan sisältönsä perusteella hermeettisiin teksteihin kuuluviksi. Kaikkia kirjoituksia ei ole löydetty

kokonaisina, vaan kokoelmaan sisältyy myös otteita. Laajemmista kokonaisista teksteistä käytetään nimitystä kirja. Määrällisesti sellainen kirja (libellus) vastaa nykykielessä lähinnä lukua. Sen sijaan, että vastaavasti puhuisimme esim. Matteuksen I, II, III jne. kirjasta, sanomme nykyään Matteuksen evankeliumin 1., 2., 3. jne. luku.

Monet kirjoitukset ovat keskustelun muodossa, jolloin Hermes opettaa poikaansa Tatia, joka puolestaan esittää kysymyksiä isälleen. Myös Asklepios esiintyy oppilaana. Yksi useamman kirjoituksen sarja sisältää Isiksen opetuksia pojalleen Horukselle. Korkeinta personoitua opettajaa, jolta Hermes Trismegistos kertoo saaneensa syvimmän viisautensa, hän nimittää Poimandreksi. Isis taas kertoo Horukselle, että salaisen opin ensimmäinen opettaja oli Kamephis, ”koko rotumme vanhin”. Kamephis antoi opetukset Hermekselle, joka merkitsi ne muistiin ja myöhemmin antoi ne edelleen Isikselle.

Tämäkin osa tekstien nimistöstä osoittaa jo, että hermeettiset kirjoitukset esittivät oppia, joka niiden mukaan on peräisin Egyptistä. Hermes Trismegistos ei ole kreikalainen Hermes, vaan egyptiläinen Thot, ibispäinen kirjoitustaidon jumala, jolla on ankh-risti vasemmassa kädessään. Alkuperäiset kreikankieliset kirjoittajat ovat käyttäneet, ehkä tuodakseen käsitteen lähemmäksi omaa kulttuuripiiriään, Thotin ”käännöksenä” kreikkalaista vastinetta Hermes sekä kääntäneet suoraan egyptiläisen määrityksen Trismegistokseksi, joka merkitsee kolminkertaisesti suurin.

Lisäksi eräät tekstit puhuvat Hermes Trismegistoksen nimissä nimenomaan muinaisen

egyptiläisen hierofantin suulla. Kolmen kirjan sarjassa, joka sisältää Hermeksen opetuksia Asklepiokselle, puhuu Trismegistos mm: ”Etkö tiedä, Asklepios, että Egypti on taivaan jumalainen kuva, tai, puhuaksemme täsmällisemmin, Egyptissä kaikkien taivaassa hallitsevien ja vaikuttavien voimien toiminta on siirtynyt alas maan päälle? Ei, mieluummin pitäisi sanoa, että koko Kosmos asuu tässä meidän maassamme kuin pyhätössään.” Hermes ennustaa kuitenkin kaiken tämän muuttuvan, ja myöhemmin tulevat teksteissä vastaan nuoskein lainatut sanat: ”Oi Egypti, Egypti, uskonnostasi ei jää jäljelle muuta kuin onttoja taruja, joita sinun omat lapsesi eivät tule uskommaan; jäljelle ei jää muuta kuin kaiverrettuja sanoja ja vain kivet tulevat kertomaan hurskaudestasi.”

Mme H. P. Blavatski siteeraa usein ”Salaisessa opissa” hermeettisiä kirjoituksia. Mutta hän huomauttaa, että nykyään tunnetut tekstit ovat monien kopiointien vuoksi, osittain tahallisetkin, jo muuntuneet, eivätkä enää esitä puhtaana alkuperäistä egyptiläistä oppia. Näin H.P.B. vahvistaa käsityksen, että vaikka me tunnemme vain lähinnä kreikankielisiä tekstejä, niiden alkuperä on muinaisessa Egyptissä. Tämä voi merkitä myös sitä, että joskus on ollut alkuperäinen tietty yhtenäinen kokonaisuus, Hermeksen kirja, jonka sirpaleet muodostavat nyt Corpus Hermeticumin.

Vaikka nykyään käytettävissä olevat vanhimmat hermeettisten kirjoitusten kopiot ovatkin verraten myöhäiseltä ajalta, ovat tieteelliset tutkijat muihin lähteisiin sisältyvien viittausten ja lainausten perusteella tulleet siihen tulokseen, että osa kirjoituksista tunnettiin ainakin v. 200 ja että pääosa, mahdollisesti kaikki tekstit, olivat olemassa vuosien 310–320

vaiheilla. Mutta tiede ei, ainakaan toistaiseksi, ole pystynyt vertaamaan käyttämiään tekstejä runsaat tuhat vuotta vanhempiin, joiden silloinen olemassaolo kyllä on todennettu.

Tässä yhteydessä johtuu etsimättä mieleen, että juuri noina samoina vuosisatoina eli Kreikassa kukoistuskauttaan nk. uusplatonilainen filosofia. Se taas polveutui historiallisesti Egyptistä, Aleksandrian eklektisestä koulukunnasta, jonka pyrkimyksenä oli valikoiden – eklektisesti – kerätä yhteen kaikkien tunnettujen uskontojen ja filosofisten järjestelmien samapohjainen aines ja luoda täten ikivanhalle viisaususkonnolle perustuva yhdistävä eettinen järjestelmä. Uusplatonikoiltahan on peräisin sana teosofia, jonka Mme Blavatski toi uudelleen yleiseen käyttöön.

Hermeettisestä filosofiasta on esitetty mielenkiintoinen ja ainakin teosofeille hyvin painava mielipide Viisaudenmestarien kirjeitä -nimisessä teoksessa. Eräs kirje – kirjoittaja K.H. – käsittelee henkilökysymyksiä T.S:n Lontoon looshin johdossa ja siinä esitetään mm. seuraavaa: ”Niin kuin mainittu rouva oikein on huomauttanut, pitäisi länsimaalaisen yleisön käsittää Teosofinen Seura ”filosofiseksi kouluksi vanhojen hermeettisten oppien perusteella” – koska yleisö ei milloinkaan ole kuullut tiibetiläisestä koulusta, ja sillä on hyvin väärät käsitykset esoteerisesta buddhalaisesta järjestelmästä. - - - haluaisimme tässä yhteydessä muistuttaa ”L.L.”-jäseniämme, että hermeettinen filosofia on yleismaailmallinen ja lahkojen ulkopuolella, jota vaistoinne, jotka tietävät tiibetiläisestä koulusta vähän tai ei mitään, aina tulevat pitämään sitä enemmän tai vähemmän lahkolaisuuden värittämänä. Koska ensin mainittu ei puhu yhteiskuntaluokasta, ei väristä eikä uskonnoista,

niin ei kenelläkään, joka rakastaa esoteerista viisautta, voi olla mitään nimeä vastaan, joka taas voisi sattua, jos seura, mihin hän kuuluu, merkittäisiin määrättyyn uskontoon viittaavalla erikoisnimellä. Hermettinen filosofia sopii jokaiseen uskontoon ja filosofiaan eikä loukkaa ketään. Se on pohjaton totuuden valtameri, keskuskohta, johon virtaavat ja jossa yhtyvät kaikki joet ja virrat – olkoot niiden lähteet idässä, lännessä, pohjoisessa tai etelässä. Niin kuin joen juoksu riippuu sen lähdejärvestä, niin täytyy tiedon kanavien muodostua ympäröivien olosuhteiden mukaisiksi. Egyptiläinen hierofantti, kaldealainen maagikko, arhat ja rishi ovat ikuisista ajoista asti olleet pakotetut kulkemaan saman etsintätien saapuakseen vihdoin samaan päämäärään eri suuntia pitkin. - - -

On siis selvää, että okkultiset menetelmät, jotka pääasiassa ovat muuttumattomia, kuitenkin on saatettava sopeutumaan aikojen ja olosuhteiden vaatimuksiin. Englannin yleinen yhteiskunnallinen tila eroaa suuresti siitä, mikä on vallalla Intiassa, missä meidän olemassaolomme on yleinen ja niin sanoakseni perinnöllinen uskon asia kansan keskuudessa ja monessa tapauksessa positiivinen tieto – ja vaatii aivan toista viisautta okkultistien tietteen esittämisessä. Ainoa päämäärä, johon voidaan pyrkiä, on ihmisen ehtojen parantaminen levittämällä totuutta tavalla, joka soveltuu hänen eri kehitysasteisiinsa ja sen maan kehitysasteeseen, jossa hän asuu ja jonka kansalainen hän on. Totuudella ei ole merkkiä korvassa eikä se kärsi siitä, millä nimellä sitä levitetään, kun vain tarkoituksensa saavutetaan.” (Vmk I ss. 414–416)

Edellä lainatussa mestarikirjeessä hermeettinen filosofia asetetaan niiden uskontojen ja filosofisten järjestelmien joukkoon, jotka ovat

ikuisen viisaususkonnon päteviä edustajia. Samoin siitä ilmenee käsitys, ettei hermeettinen filosofia ole vain mielenkiintoinen jäännös muinaisilta ajoilta, vaan se voisi olla vieläkin länsimaiselle ajattelevalle ihmiselle eräänä oikeaan suuntaan – teosofiaan – viittaavana oppaana.

Ellei lukija itse ole hieman perehtynyt maailman eri uskontoihin sekä vanhoihin filosofiisiin järjestelmiin, saattaa puhe jonkin filosofian merkityksestä oppaana olemassaolon syvimpiinkin salaisuuksiin tuntua hieman pinnalliselta, tai sitten se antaa harhaanjohtavan kuvan siitä, mitä totuuden etsimisellä teosofiaassa tarkoitetaan. Yleensä kai ymmärretään filosofialla ja ”filosofoimisella” meidän kaikkien tuntemallamme inhimillisellä älyllä työskentelemistä, ts. johdonmukaista ja tarkkaa ajattelua, ehkä aikaisemmin suoritettujen laajojen teoreettisten tutkimusten perusteella. Epäilemättä sellaista filosofiaa on kyllä maailmassa ollut, ja sillä on myös ollut oma tehtävänsä. Mutta jos sen perusteella uskoisi tietävänsä filosofia-käsitteen merkityksen kokonaan ja kaikkina aikoina, olisi se samanlainen erehdys, jos ihminen esimerkiksi rippikoulussa luetun perusteella luulisi tietävänsä täysin, mitä uskonto on. Turha olisi silloin Ruusu-Ristinkin ohjelmassa mainita totuuden ytimeistä, salaisesta jumalviisaudesta, joka piilee mm. filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä. Pelkkää sananhelinää olisi silloin mestarinkin sanonta hermeettisestä filosofiasta, että se on pohjaton totuuden valtameri. Totuuden tietäminen ei teosofian sanastossa tarkoita älyllistä ymmärtämistä tai valmiin maailmankatsomuksen hyväksymistä järjessään. Teosofinen totuuden etsiminenkään ei varsinaisesti ole älyllistä pohtimista, mielikuvien erittelyä ja analysointia. Puhuuhan Hermes Trismegistos totuuden

etsimisestä, todellisesta filosofiasta. Hermeksen ensimmäisen kirjan alku kuuluu seuraavasti: ”Kerran, kun olin alkanut ajatella asioita jotka ovat olemassa, ja ajatukseni olivat kohonneet hyvin korkealle unen sulkiessa ruumiilliset aistini – ei kuitenkaan sellaisen unen, johon ihmiset vaipuvat ruoasta kylläisinä tai ruumiillisesta väsymyksestä – minusta näytti siltä, että luokseni tuli suunnattoman suuri Olento, joka kutsui minua nimeltä ja sanoi minulle: ”Mitä toivot kuulevasi ja näkeväsi, mitä oppivasi ja mistä pääseväsi tietoon ajattelun avulla?” ”Kuka olet?” minä sanoin. ”Olen Poimandres”, hän sanoi, ”Korkeimman Hallitsijan Järki”. ”Haluaisin mielelläni oppia tuntemaan asiat, jotka ovat olemassa”, minä sanoin, ”ja ymmärtämään niiden luonnon ja saada tietoa Jumalasta. Näistä asioista toivoisin saavani kuulla.” Hän vastasi: ”Tiedän mitä toivot, sillä todellakin minä olen kanssasi kaikkialla. Pidä aina mielessäsi kaikki, mistä haluat tietoa, ja minä opetan sinua.” Kun hän oli näin puhunut, heti paikalla kaikki muutti muotoaan minun edessäni ja aukeni hetkessä. Ja minä katselin ääretöntä näkymää; kaikki muuttui valoksi, lempeäksi ja riemukkaaksi valoksi; ja minä olin ihmeissäni sen nähdessäni. Ja hetken kuluttua erääseen osaan ilmestyi alas suuntautuva pimeys, kauhea ja julma... Ja sitten näin pimeyden muuttuvan veden kaltaiseksi aineeksi... Mutta Valosta tuli esiin pyhä Sana, joka asettui veden kaltaisen aineen ylle; ja minusta tuntui, että tämä Sana oli Valon ääni. Ja Poimandres käski minun kuunnella ja sanoi minulle: ”Ymmärrätkö näkemäsi merkityksen?” ”Kerro minulle sen merkitys”, minä sanoin, ”ja tulen tietämään.” ”Tuo Valo”, hän sanoi, ”olen minä, myös Järki, ensimmäinen Jumala, joka oli ennen kuin veden kaltainen aine ilmestyi pimeydestä; ja Sana, joka tuli esiin Valosta, on Jumalan poika.” ”Kuinka

niin?” minä sanoin. ”Opi ymmärtämään, mitä tarkoitan”, hän sanoi, ”katselemalla sitä, mikä sinulla on itsessäsi; sillä sinussakin sana on poika, ja järki on sanan isä. Ne eivät ole erossa toisistaan; sillä elämä on sanan ja järjen yhteys.” Minä sanoin: ”Tästä minä kiitan sinua”.

Näin siis Hermes Trismegistos aloittaa keskustelut poikansa Tatin kanssa. Tämäkin salaisen opin esitys alkaa maailman synnystä. Edellä lainatun alun jälkeen Hermes kertoo edelleen yksityiskohtaisesti, kuinka Poimandres näytti hänelle luomisen jatkumisen monien vaiheiden kautta, kunnes lopuksi kaiken Isän Järki luo ihmisen omaksi kuvakseen ja antaa hänen hallintaansa kaiken, mikä on luotu ennen hänen syntyään. ”Kun opit tietämään”, puhuu Poimandres, ”että olet Valosta ja Elämästä luotu, silloin tulet palaamaan takaisin Valoon ja Elämään”.

Tarkoitukseni ei luonnollisestikaan ole pyrkiä esittämään yhdellä kerralla läpileikkausta laajan tekstikokoelman koko monitahoisesta sisällöstä. Hermeettisten tekstien historiallisen taustan yleispiirteistä oli puhe tämän esityksen alussa. Pääasiasta, tekstien opetuksista, olen ajatellut tällä kerralla koettaa tuoda esille vain joitakin perusajatuksia I kirjan sisällöstä. Teksteissä myöhemmin esitetyt filosofian yksityiskohdat saattavat jäädä miltei vain filosofiksi sanan jokapäiväisessä merkityksessä, ellei ensin ole saanut kuin henkilökohtaista sisäistä kontaktia niiden henkeen.

Hermes Trismegistos aloittaa opetuksensa kertomalla oman kokemuksensa totuuden lähteellä. Hän osoittaa tällä koko oppirakennelmansa kulmakiven ja haluaa ilmaista heti selvästi, että hänen oppinsa ei ole hänen keksimäänsä, hänen filosofoimaansa. Hän

on vain katsellut ja kuunnellut opettajaansa ja opettaa nyt vuorostaan muita parhaansa mukaan. Tämä katseleminen ja kuunteleminen ei ollut ulkopuolelleen katselemista ja hänen ulkopuolellaan olevan opettajan sanojen kuuntelemista. Se oli sisäisessä tajunnassa tapahtunutta, hänessä itsessään olevan Opettajan tajunnan ikuisen sisällön osittaista tulemistä hänen tietoisuuteensa. Tämä tapahtui kun hän ”oli alkanut ajatella asioita, jotka ovat olemassa”. Se on lyhyesti sanottu, mutta ehkä sen ei tarvitse merkitä, että se tapahtui heti hänen alettuaan näin ajatella. Mitä hän tarkoittaa ”asioilla, jotka ovat olemassa”? Jos otamme sen arkipäiväisen kirjaimellisesti, se tarkoittaa mitä asioita tahansa, joiden luulemme todella olevan olemassa. Tässä tapauksessa kuitenkin se on ajattelua, joka on ollut johdatuksena kuvattuun tapahtumaan. Kuten sanottu, ehkä se on ollut pitkään johdatteleva ja valmistava vaihe. Muinaisessa Intiasa puhuttiin viveekasta ja vairaagjasta tiedon tien kahtena valmistavana askeleena. Kuten muistamme, viveeka on todellisen erottamisen epätodellisesta ja vairaagja välinpitämättömyys epätodellisesta.

Kaikkina aikoina on Viisaiden opetusten lähtökohtana ollut se, että nk. henkisen eli ikuisen elämän kannalta ovat todellisia aivan toiset seikat kuin meidän luonnollisten ihmisten kannalta. Hermes puhuu tässä tietenkin hengen maailman kannalta, ja siltä kannalta vain siihen maailmaan kuuluvat asiat ovat todellisia eli ”ovat olemassa”. Se, mikä on pysyvää ja rajoituksetonta, kaikkiallista, on todellista. Meidän persoonallisen tajuntamme käsittämät ”todellisuudet” – elämän realiteetit, niin kuin usein sanomme – ovat rajallisia ja muuttuvia, siis joskus häviäviä; yksinään ne ovat harhaa, maajaa, ts. niitä ”ei ole olemas-

sa”. Etsikää ensin Taivasten valtakuntaa ja sen oikeamielisyyttä, niin kaikki muukin teille annetaan, kehotetaan Uudessa testamentissa. Tämän erottamiskyvyn ja ajatusten kiinnittämisen todelliseen sanoo Hermeskin lähtökohdaksi totuuden etsimisessä.

”Ajatukseni olivat kohonneet hyvin korkealle ruumiillisten aistieni ollessa suljettuina, ei kuitenkaan unitilan tavoin”. Se oli meidän kielellämme haltiotila, ekstaasi, tietoisuuden laajeneminen fyysisestä ruumiillis-sielullisesta maailmasta johonkin uuteen ulottuvuuteen. Hermes Trismegistos käyttää filosofin kieltä, koettaa välttää tunteeseen vetoavia ilmaisuja ja kuvata kokemaansa ilman havainnollistavia vertauskuvia, joihin konkreettinen ajattelu helposti takertuu. Hän sanoo vain ”minusta näytti siltä, että luokseni tuli suunnaton Olen-to”, ”vedenkaltainen aine”, ”minusta tuntui, että...” Hermes kertoo ruumiillisten aistien olleen suuren tapahtuman aikana erikoisella tavalla suljettuina, mutta ei sano, oliko hän ruumiinsa yhteydessä vai ei. Ajattelija hänessä kuitenkin oli ”kohonnut hyvin korkealle”, niin kuin Hermes filosofin tavoin senkin ilmaisee. Jotkut muut sanovat joutuneensa taivaaseen tai paratiisiin. Paavali mm. kirjoittaa tuntevansa miehen, ”joka temmattiin kolmanteen taivaaseen, oliko hän ruumiissaan, en tiedä, vai poissa ruumiistaan, en tiedä... tiedän, että se sama mies temmattiin paratiisiin...” Ja hän lisää: ”Tuosta miehestä minä kerskaan, mutta itsestäni en kerskaa, paitsi heikkoudestani”. Mikä on ”tuo mies”, ei se Paavali, joka kirjoittaa? Yhdistäisin sen esim. Johanneksen evankeliumin jakeeseen: Ei kukaan muu ole noussut ylös taivaaseen kuin se, joka taivaasta tuli alas, Ihmisen Poika, joka oli taivaassa. ”Tuo mies”, Ihmisen Poika, todellinen ajattelija, ei kuolevainen harhaminä, vaan

korkeampi minä, joka ”on olemassa” (joka on taivaassa). Vielä Johanneksen evankeliumista: Kun olette ylentäneet Ihmisen Pojan, silloin ymmärrätte, että minä olen se, joka olen, ja etten itsestäni tee mitään, vaan puhun tätä sen mukaan, kuin Isäni on minulle opettanut.

Hermes Trismegistos sanoo saaneensa kaiken suunnattoman suurelta Olenolta, joka näytti tulevan hänen luokseen. Millainen on suunnattoman suuri, kuvaamattoman suuri? Ehkä hän olisi voinut sanoa myös: kaikkiallinen Oleno. Tähän viittaavat myös tuon Olenon sanat: ”Todellakin minä olen kanssasi kaikkialla”. – Tämän suunnattoman suuren Olenon yhteydessä meidän ei tietenkään tule kuvitella minkäänlaista erillistä muotoa.

Suuri Oleno sanoo olevansa Poimandres, Korkeimman Hallitsijan Järki. H. P. Blavatski mainitsee ”Salaisessa opissa”, että Poimandres, personoitu ”Jumalajatus”, on vanhin ja henkisin läntisen mantereen Logoksista. Samassa yhteydessä hän lainaa Poimanderin sanoja: ”Valo olen minä, minä olen Nous (järki eli Manu), minä olen sinun Jumalasi... Minä olen ajatuksen siemen, loistava Sana, Jumalan Poika. Kaikki, mitä näet ja kuulet itsessäsi, on Mestarin Sana, se on Ajatus (Mahat), joka on Jumala, ”Isä”. Ja H.P.B. kommentoi tätä seuraavasti: ”Jumalalla, Isällä” tarkoitetaan tässä epäilemättä periaattia ihmisessä ja Kosmoksessa, sillä tämä periaatti on olemiseltaan ja luonnoltaan eroittamaton seitsemänneistä yleisistä periaateista. Yhdessä merkityksessä se on kreikkalaisten Logos ja esoteeristen ”buddhalaisten” Avalokiteeshvara.” (SO I s. 101)

Mme Blavatski viittaa tässä lisäyksessään mielestäni seitsemännen periaatin kolminkertai-

seen ilmenemiseen maailmankaikkeudessa. Hän mainitsee tämän seitsemännen prinssiin olevan 1) ihmisessä 2) Kosmoksessa sekä 3) yleisenä prinssiin. Kaikessa kolmessa tapauksessa se on hänen mukaansa olemiseltaan ja luonnoltaan eroittamaton kahdesta muusta, so. yksi ja sama. Tämä sivuhuomautus sen vuoksi, että ehkä H.P.B. tässä toistaa vanhaa hermeetistä oppia, sillä Hermeksen kirja teroittaa kautta linjan ihmisen, Kosmoksen ja Jumalan samansuokuisuutta. X kirjassa, joka erityisesti käsittelee näitä kolmea, on mm. seuraavanlainen hieman erikoislaatuinen sanonta: ”Nämä kolme ovat olemassa siis – Jumala, Kosmos, Ihminen. Kosmos sisältyy jumalaan, ja ihminen sisältyy Kosmukseen. Kosmos on Jumalan poika; ihminen on Kosmoksen poika, ja niin sanoaksemme Jumalan pojanpoika.”

Näin siis hermeetinen filosofia teroittaa suurten uskontojen tavoin ihmisen jumalsyntyisyyttä ja kehoittaa häntä aina pitämään se mielessään ja lakkaamatta pyrkimään oman sisimmän salaisuutensa yhteyteen. Tällöin herää kysymys, millä keinoin, eli onko Hermes antanut erityisiä ohjeita ja neuvoja? Sillä varsinaisten suurten uskontojen perustajien suhteen on poikkeuksetta havaittavissa, että he panevat pääpainon menetelmänsä noudattamiseen. Ja se menetelmä, jonka avulla he lupaavat uskollisille seuraajilleen lopulta eri vaiheiden jälkeen saman tiedon ja autuuden, minkä he itse ovat saavuttaneet, on aina ilmaistu käytännöllistä elämää koskevinä eettisinä ohjeina. Menetelmä sisältää kyllä yleensä oleellisenä osana järjen puhdistamisen ja valaisemisen mietiskelyn eli rukouksen avulla, mutta valmiin maailmanselityksen osuus vaikuttaa

melko vähämerkitykselliseltä. Dogmaattiset maailmanselitykset on laadittu myöhemmin, ei uskontojen perustajien toimesta.

Mutta ei ole olemassa, ainakaan ei tunneta ”Hermeksen käskyjä” siinä merkityksessä kuin esim. Zarathustran, Buddhan, Mooksen tai Jeesuksen käskyt. Kuitenkaan Hermeksen opetusten suhteen ei jää minkäänlaista epäselvyyttä siitä, mikä on tämän filosofian henki – ja käytäntö – eettisessä suhteessa, vaikka suoranaiset käytännöllisen elämän käskyt ja neuvot puuttuvatkin. Niiden sijasta painotetaan jokaisessa kirjassa mietiskelyn ja eläytymisen tärkeyttä kulloinkin kyseessä olevan opetuksen suhteen. Tekstit edellyttävät kyllä jo lähtökohtana eettistä pyrkimystä; se käy selvästi ilmi jatkuvista sanonnoista ”hurskaasta” elämästä tienä Totuuteen tai Jumalan tuntemiseen.

Tuskin hermeetistä filosofiaa on tässä muodossa ainoaksi yleiseksi kansanuskonnoksi tarkoitettukaan. Sellaiseksi se vaikuttaa muodoltaan liian metafyyysiseltä ja edellyttää jo johonkin määrään tottumusta abstraktiin ajatteluun. Ehkä siihen viittaa myös edellytys, että ihminen on vakavassa mielessä itse ”alkanut ajatella asioita, jotka ovat olemassa”. Edellytyksenä on siis sisäinen havahduminen ja sitä seuraava pyrkimys. Silloin pätee Hermeksen mukaan lupaus, että itse Suuri Olento opettaa häntä kaikesta, minkä ihminen jaksaa pitää aina mielessään.

Poimandres kysyi Hermekseltä, mitä tämä toivoo oppivansa ja mistä pääsevänsä tietoon ajattelun avulla. Hermekselle asiat, jotka ovat olemassa, olivat tulleet polttavaksi kysymykseksi. Tietenkään hän ei halunnut muuta, kuin oppia tuntemaan juuri ne ja

ymmärtämään niiden luonto, eli saada tietoa Jumalasta. Hermes kertoo sitten Tatille edelleen I kirjan loppuosassa ja seuraavissa yhdeksässä kirjassa saamistaan yksityiskohdista opetuksista, jotka koskevat ihmistä ja Kosmosta. XI kirja on edellisistä poikkeavasti laadittu sellaiseen muotoon, että siinä Nous, jumalainen Järki (eli siis Poimandres) itse puhuu Hermes Trismegistokselle. Näistä sanoista kuuluu muuttumaton Totuus, Valon ääni, joka ei ole vanha eikä uusi, vaan ikuinen.

Seuraavassa katkelma XI kirjan lopusta:

Ellet siis voi tehdä itseäsi Jumalan kaltaiseksi, et voi oppia tuntemaan Jumalaa, sillä vain toistensa kaltaiset tuntevat toisensa. Vapaudu kaikesta, mikä on ruumiillisista ja saata itsesi kasvamaan yhtä laajaksi kuin on tuo suuruus, joka on mittaamaton; nouse kaiken ajan yläpuolelle ja tule ikuiseksi, silloin opit tuntemaan Jumalan. Ajattele, ettei sinullekaan mikään ole mahdotonta; pidä sinäkin itsesi kuolemattomana, ja että kykenet ajatuksellasi käsittämään kaikki asiat, kaikki voimat ja kaiken tiedon. Löydä itsesi kaikista elävistä olennoista; tee itsesi kaikkia huippuja korkeammaksi ja kaikkia syvyyksiä alhaisemmaksi; liitä itsessäsi yhteen kaikki vastakkaiset laadut, kuuma ja kylmä, kuivuus ja nestemäisyys; ajattele, että olet samalla kertaa kaikkialla, maalla, merellä, taivaassa; ajattele, ettet vielä ole syntynyt, että olet kohdussa, että olet nuori, että olet vanha, että olet kuollut, että olet haudantakaisessa maailmassa. Käsitä ajatuksellasi kaikki tämä samanaikaisesti, kaikki ajat ja kaikki paikat, kaikki substanssit ja laadut ja suuruudet yhdessä; silloin voit tuntea Ju-

malan. Mutta jos suljet sielusi ruumiiseesi ja halvennat itsesi sanomalla: ”En tiedä mitään, en osaa tehdä mitään; pelkään maata ja merta, en pysty nousemaan taivaaseen; en tiedä, mitä olin, enkä sitä, mikä minusta tulee”; mitä tekemistä sinulla silloin on Jumalan kanssa? Ajatuksesi ei voi saavuttaa mitään kaunista ja hyvää, jos takerrut ruumiiseesi ja olet paha.

Sillä pahuuden huippu on olla tuntematta Jumalaa; kyetä tuntemaan Jumalaa ja toivoa hänen tuntemustaan on polku, joka vie suoraan Hyvyyden luo, ja tämä polku on helppo kulkea. Kaikkialla Jumala tulee vastaasi, kaikkialla hän näyttäytyy sinulle, paikoissa ja aikoina, jolloin et sitä odota, valvoessasi ja nukkuessasi, puhuessasi ja vaietessasi, sillä ei ole mitään, joka ei olisi Jumalaa. - - -

Näin pitkälle, kolmasti suurin, olen osoittanut sinulle totuuden. Ajattele kaikkea muuta samalla tavalla itsekseksi, niin et joudu harhaan.

Kirjojen numerointi:

Hermetica

The ancient Greek and Latin writings which contain religious or philosophic teachings ascribed to Hermes Trismegistos.

Edited with English translation and notes by Walter Scott Dawsons of Pall Mall, London 1968.

(Vanhat kreikkalaiset ja latinalaiset kirjoitukset, joissa on Hermes Trismegistoksen opettamiksi väitettyjä uskonnollisia ja filosofisia opetuksia.)

Esit. kesäkurssilla 1976 ym.

RUUSU-RISTI 100 VUOTTA

JUHLAMATINEA

04.04.2021 KLO 12.00

*A. Karjalainen: Muunnelmia soolosellolle
hengellisestä sävelmästä Oulun seudulla*
• Alma Antila, sello.

Varjoista Valoon • Juho Marttila

*E. Melartin: Ainoa aaria koivulle
oopperasta Aino (Jalmari Finne)*
• Maija Rautasuo, sopraano
• Pinja Ukkola, piano

Juhlapuhe

Ruusu-Ristin johtaja
• Jarmo Anttila

*J. Pohjanmies: Ruusut hehkuu rinnallansa
(Jussi Snellman)*
• Fanny Hellström, mezzosopraano,
• Maija Rautasuo sopraano
• Pinja Ukkola, piano

Metamorfoosi • Marleena Lehtimaa

*J. Pohjanmies: Siitä vanha Väinämöinen,
sovitus Jousikvintetille*
• Salla Kakkuri, viulu
• Janni Halme, viulu
• Maria Vuorinen, alttoviulu
• Alma Antila, sello
• Juha Krudup, Kontrabasso

*Ohjelma on nähtävissä striimattuna verkossa.
Osoite linkki on <https://youtu.be/k6kn7G4uTYk>*

Onko uuden uskonpuhdistuksen aika?

Runsas viikko sitten oli meillä merkkipäivä suomalaisen teosofisen liikkeen historiassa. Tämän liikkeen alullepanija Suomessa, voimahahmo, tietäjä, mystikko ja kirjailija Pekka Ervast perusti satakolmesta vuotta sitten Suomeen Teosofisen Seuran ja 100 vuotta sitten Ruusu-Ristin, joka myös on yksi maailmanlaajuisen teosofisen liikkeen osa. Kun me näinä päivinä kokoonnumme pohtimaan Pekka Ervastin meille perinnöksi jättämää tehtävää, tuntuu todella olevan ajankohtaista kysyä: onko uskonpuhdistuksen aika?

Aluksi on todettava, että uskonpuhdistuksen teema on kaikkiaan niin laaja, että toivon, että tätä artikkeliani pidettäisiin vain yhtenä alustavana johdantona aiheeseen. Kannattaa katsoa nettisivuiltamme myös RR:n puheenjohtajan Jarmo Anttilan kesällä pitämä esitelmä aiheesta.

Tilanne Suomessa ja suomalaisten ihmisten mielissä, sitoutumisissa ja elämän käytännöissä on sadassa vuodessa kokenut valtavan muutoksen. En lähde tätä muutosta analysimaan. Pohjustukseksi kannattaa kuitenkin todeta se merkittävä kehitystrendi, joka on noin viimeisen 50 vuoden aikana Suomessa poliittisen ja henkisen elämän alueilla tapahtunut. Se näkyy kansaa koossa pitävien, kansalaisia velvoittavien ja osin pakottaneidenkin historiallisten ja autoritaaristen rakenteiden hellittämisenä. Se näkyy paitsi politiikassa ja valtionkirkossa sekä laajemmin uskonnollisen

ja henkisen etsinnän alueilla siinä, että ihmiset eivät enää halua sitoutua. Samalla se on merkinnyt myös vapauden kasvua.

Kirkon suhteen auktoriteetin hellittäminen on tuonut mukanaan tietysti myös uutta turvattomuutta ja ahdistusta. Kaikki tämä on näkyvissä jo nyt myös **uuden** yhteisöllisyyden tai uuden **yhteydessyyden** kaipuuna. Vapautuva ihminen haluaa itse muodostaa oman käsityksensä siitä, mihin hän uskoo, mihin hän elämänsä perustan laskee. Syntyy kysymyksiä: Onko löydettävissä uusia luotettavia ja turvallisia rakenteita, uusia kiinnittymiskoh- tia, uutta pohjaa ja tarkoitusta elämälle? Moni näkee, että mitään järkeen ja tunteisiin vetoavaa elämänsä katsomusta tai kehitysjärjestelmää ei tuosta vaan näyttäisi olevan tarjolla. Niinpä eletään vielä jatkuvassa New Age huumassa tai päivä kerrallaan jalat maassa eriasteista ateismin tai agnostisuuden aikaa.

Kun tällaiset kehitystrendit edessäni ja toisaalta ruusuristiläinen elämänymmärrys taustanani, katson meidän hiipumaan alkanutta luterilaista kansankirkkoamme, jonka ympäröimään kulttuuriin olen syntynyt ja siinä kasvanutkin, olen ajatellut tässä, ystävällisessä ja veljellisessä hengessä pohtia ja kysyä, millaiselta tänä päivänä paljon hyvää työtä tehnyt ja edelleen tekevä, mutta hiipuva kansankirkkomme voisi näyttää, jos länsimaisen kristinuskon historiassa olisi valittu alun perin toisenlainen tie.

Aikanaan, lähes 2000 vuotta sitten vielä alkukristillisenä aikana, apostolien eläessä, mutta vielä senkin jälkeen eli laajalti vaikuttava usko ja luottamus siihen, että ihminen voi kuoleman jälkeen uudelleen syntyä maan pinnalle jatkamaan kehitystään ja että tämä yksi elämä ei vielä ratkaisekaan lopullista kohtaloamme ja tulevaisuuttamme.

Alkukristillinen usko alkoi ensi vuosisatoina Rooman valtakunnan alueella näyttää vähitellen aina vain rohkeammalta, puoleensa vetävämmältä ja vaikutusvoimaisemmalta. Aina siihen saakka kunnes valtakunnan koossa pysymisen kannalta se oli syytä virallistaa ja liittää osaksi Rooman imperiumia. Keisari Konstantinus Suuren aikana vuonna 325 kristinuskosta otettiin Rooman imperiumin viralliseksi uskonnoksi.

Ei kestänyt kuin runsaat 200 vuotta, kun syntyneen valtionkirkon ja Rooman keisarikunnan hallinnollinen liitto alkoi tiivistyä niin, että siihen saakka uutta kristillistä oppiakennelmaa jo täytyi alkaa puhdistaa. Se täytyi puhdistaa sellaisista ajatuksista, jotka eivät näyttäneet sopivan Rooman keisarikunnan tueksi syntyneen uuden kirkkokunnan tavoitteisiin. Konstantinopolissa v. 553 pidetty kirkolliskokous kävikin reippaasti toimiin. Jälleensyntymiseen viittaavat kirjoitukset karsittiin kirkon opetuksesta.

Kyse oli tuolloin ns. pre-eksistenssiopista, joka päätettiin tuomita kerettiläisenä. Se tarkoitti, että siihen uskovat ja sitä opettavat saivat osakseen kirkon kirouksen. Tämän kohtalokkaan ”uskon puhdistuksen” ja suuntavalinnan takana oli tarkoituksenmukainen käsitys siitä, että ihmisen sielu ei ole voinut olla olemassa ennen syntymää. Käytännössä se tarkoitti, et-

tä ihmisellä ei ole voinut olla edellisiä elämiä eikä mistään jälleensyntyvästä minuudesta näin ollen voinut olla kysymys. Konstantinopolissa saatettiin näin voimaan hyvin toimiva kirkollis-valtiollinen kurinpitöjärjestelmä.

Mielenkiintoista – tosin aika vaikeaa – on miettiä ja arvailla historiallista kehitystä 500-luvulta tähän päivään. Mitä jos Konstantinopolissa olisi tehty toisensuuntainen päätös ja valittu jälleensyntymisoppiin perustuva uskonkäsitys, jonka juuret voidaan pitkälti liittää alkuseurakuntien ajatteluun ja esim. gnostilaiseen uskoon ja sen toimintakäytäntöihin. Sen perustana on kehitysajatus, usko ihmisen henkisen kasvun mahdollisuuteen. Nykyaikaisin teosofisin termein voitaisiin puhua elämä elämältä kehittyvästä tietoisuuden evoluutiosta. Tämänkaltaisen kehitysajatus oikeuttaa myös päättelemään, että ihmiskunnan ja jokaisen ihmisen päämääränä ja tavoitteena jälleensyntymien ketjussa voisi olla inhimillinen täydellisyys. Ajatus on meille ruusuristiläisille tuttu ja rakas eikä se ole Jeesuksen puheissakaan tuntematon, kun hän sanoo: ”Olkaa siis täydelliset, niin kuin teidän taivaallinen isänne on täydellinen”.

Ihmiseksi, isolla iällä, kasvamisen tavoite olisi näin ollen ylevä ja korkea. Matka olisi pitkä, pitkä eteenpäin ja pitkä historiassa taaksepäin. Emme me teosofisen liikkeen piirissä osaa ajatella niin, että pelkkä usko siihen, että Jeesus Kristus on kuollut meidän syntiemme tähden, voisi olla takuu pääsystä iankaikkiseen elämään kuoleman jälkeen. Vaikeaa, jos ei mahdotonta, on myös ymmärtää, että Jumala suuressa viisautessaan ja rakkaudessaan voisi tuomita iankaikkiseen kadotukseen ja piinaan itse luomansa ihmisen sielun, siis tämän ihmisen tajunnallisen olemuspuolen, jos ihminen

ei Jeesuksen pelastustyötä totena pidä, usko ja sitä tunnusta.

Konstantinopolissa tehtyyn puhdistusoperaatioon liittyvä toinen seikka on se, että jälleensyntymisajatuksen myötä pyyhkiytyi kirkon uskonopista pois myös idän vanhoissa uskonnoissa reinkarnaatio -oppiin elimellisesti liittyvä ajatus Karman laista.

Yksinkertaistettunahan karmaa voi kuvata jälleensyntymiseen ja sitä kautta ihmisen henkiseen evoluutioon liittyen tunnetulla ajatuksella siitä, että ihminen niittää sitä mitä hän on kylvänyt ja sitäkin, mitä ei muista kylväneensä. Eli ihmisen pahat teot tulevat hänen maksettavakseen joko tässä tai tulevassa tai tulevissa elämissä. Jo buddhalainen Dhammapada toteaa:

*"Ei taivaassa, ei keskellä merta
eikä vuorten rotkoissa*

*löydy paikkaa koko maailmassa,
missä voisi vapautua pahojen tekojensa seurauksista."*

Samoin ihmisen hyvät teot palkintoina tai henkisen kasvun tai evoluution rakennuspuina seuraavat häntä tulevaan elämään. Nämä ihmisen elämässään tekemät hyvät ja rakastavat teot ovat niitä taivaaseen kerättäviä aarteita, joista Jeesus puhuu. Ihmisen elämä on tietysti Jumalan armon alaista, mutta ei se sitä poista, että myös hän voi ottaa vastuuta omasta kehityksestään.

Kirkon tarjoilemasta ikuinen elämä tai ikuinen kadotus -ajattelusta ja tulevaisuuden näkymästä puuttuu mielestäni ihan maallisenkin oikeustajun perusteella sekä kohtuullisuus etä logiikka. Luulen, että jokainen meistä on

miettinyt sitä, miksi meidät on lähetetty tähän yhteen ja ainoaan elämäämme niin erilaisiin kasvuolosuhteisiin ja niin erilaisin eväin, jos meillä on vain tämä yksi elämä. Ihmisiä syntyy jatkuvasti raskaisiin ja haavoittaviin sosiaalisiin oloihin. Näin syntyvät lapset ajautuvat elämässään erilaisiin vaikeuksiin, köyhyyteen, alkoholismiin, vankilakierteeseen jne. Kun tällaisissa olosuhteissa elänyt ihminen lopulta kuolee, joutuu hän kirkon opin mukaan vielä päälle päätteeksi iankaikkiseen kadotukseen ja toisin päin: Toiset syntyvät ns. kultalusikka suussa ja koko elämä on paljon helpommissa kantimissa. Jos sitten sattuu uskomaan kirkon tarjoilemaan Jeesuksen armokuolemaan, pelastuu kuoleman jälkeen ikuisen onneen jopa autuuteen. Olisiko tässä ajattelussa uskonpuhdistuksen paikka? Olisiko kirkolla mitään mahdollisuutta korjata ajatteluaan?

Ilokseni olen huomannut, että viime vuosikymmeninä onkin alkanut näyttää siltä, että ainakin luterilainen kirkko on vähän antanut periksi tästä ehdottomasta dogmistaan. Olen kuullut ja lukenut, että kirkon piirissä on esitetty ihan viime vuosina ajatuksia, että Jumala joissain tapauksissa sitten voisi lieventää ihmisen iankaikkista piinaa helvetissä tai jopa armahtaa siitä. Tämä olisi jo huikea muutos, joka vaivihkaa näyttäisi olevan tapahtumassa ilman suurempaa hälyä, vaikka kysymys on äärimmäisen tärkeä ja kiinnostava. Onhan iankaikkista kadotusta opetettaessa meidän kaikkien tulevan elämän osalta kyse aika pitkästä ajanjaksosta. Uskaltaisiko sanoa helvetin pitkistä?

Jos me yritämme ajatella elämäämme jälleensyntymisopin pohjalta, ei meidän ole tarpeen pelastua mistään. Jumalan armo on teosofisessa ajattelussa aivan toisessa asemassa kuin

kirkossa. Armo on meille annettu uusi mahdollisuus korjata menneet erehdyksemme. Me ikään kuin saamme aloittaa uuden elämän puhtaalta pöydältä tai pöydältä, jota voimme itse puhdistaa. Korkeammat voimat ovat valmiita auttamaan meitä, jos me tähän puhdistustyöhön lähdemme. Teosofien joukossa on tästä asiasta paljon kokemusta. Tarkastellaan ruusuristiläistä puhdistuksen tietä kohta vähän tarkemmin.

Kuoleman jälkeen ihminen tulee ruusuristiläisen käsityksen mukaan kiirastulen kaltaiseen puhdistuksen tilaan, jossa hänestä palavat pois hänen maalliset, alemmat himonsa. Näin puhdistunut sielu kykenee kestämään erilaisen taivastilojen korkeat ja autuaalliset energiat. Taivaallisen lepokauden, Deevakhaanin jälkeen syntyy halu jatkaa ja lähteä kehittämään itseään uudessa elämässä, uusissa olosuhteissa, uudessa ruumiissa.

Kun nyt kysymme, onko uskonpuhdistus tarpeen, nousee tietysti eteen kysymys: mitä evankelis-luterilaisessa kirkossa ja mitä teosofisessa liikkeessä tai mitä tiedemaailmassa **uskon käsitteestä** ajatellaan.

Kirkkouskovainen pelastuu niin kuin on vuosisatoja sanottu **yksin uskosta**. Ihminen uskoo silloin Jumalan armoon, joka on tapahtunut Hänen poikansa armokuoleman kautta. Pelastava usko tuo mukanaan tehtyjen syntien anteeksisaamisen eikä ihminen joudu kuoleman jälkeen kadotukseen. Kirkossa uskotaan Jeesukseen pelastajana ja lunastajana.

Teosofian mukaan ei meidän tarvitse pelastua mistään. Ruusuristiläisessä teosofiassa usko on uskoa siihen, mitä Jeesus opetti, miten Jeesus opetti meitä elämään. Vuorisaarnasta

löytyvät Jeesuksen viisi käskyä ja niihin elimellisesti liittyvät muut elämisen ohjeet. Niiden seuraaminen, harjoittaminen ja tuominen käytännön elämään avaavat meille uusia visioita, uusia henkisiä kykyjä ja valmiuksia. Usko kasvaa ja kehittyy harjoitettaessa vähitellen ymmärryksen kasvun myötä tiedoksi; sellaiseksi tiedoksi ja varmuudeksi, jota emme aiemmin aavistaneet itsessämme olevankaan. Voidaan puhua taivasten valtakunnan tietoisuudesta. Vuorisaarnan oppi, sen seuraaminen, sen mukaan eläminen, johtaa uskosta tietoon. Se on jokaiselle ihmiselle osoitettu tie. Jeesus sanoi seuraajilleen, ei vain opetuslapsilleen, vaan meille kaikille: "Pitäkää minun käskyni". "Ei jokainen, joka huutaa Herra, Herra pääse taivaaseen, vaan se joka tekee minun taivaallisen isäni tahdon".

Myös tiedemaailma arvostelee uskoa, josta kirkollisissa ja henkisissä piireissä puhutaan. Se näyttää heistä jonkinlaiselta toiveajattelulta, jolla ei ole minkäänlaista konkreettista todellisuuspohjaa. Toisaalta usko sinänsä on käsite, joka on välttämätöntä ja tärkeää tieteenkin tekemisessä. Ajatellaanpa vaikka sellaista tieteen historian haastetta kuin atomin halkaiseminen. Lähtötilanteessa täytyy olla uskoa siihen, että ongelma voidaan ratkaista. Sitä menetelmää, jolla ratkaisuun päästään, sanotaan hypoteesiksi. Uskotaan ja oletetaan, että kun tehdään näin ja näin, nämä kaikki toimenpiteet, päästään ratkaisuun. Sitten lähdetään tekemään näitä toimia.

Tieteellisen ja toisaalta hengellisen tai henkisen uskon välinen ero on siinä, että tiede operoi aineellisen elämän tasolla tutkien tätä konkreettista käsin kosketeltavaa todellisuutta. Ihmisen sisäisen, tajunnallisen tai hengellisen todellisuuden tutkimiseen ei tieteellä ole,

oman kaikkivoipaisuutensa illuusiosta huolimatta, tutkimusvälineitä. Hengentieteen alueella ihmisellä on tutkimusvälineenään hänen oma tietoisuutensa ja laboratorionaan testaus-työtä varten ympäröivä elämä. Usko testataan käytännössä. Kun tuloksia alkaa tulla, uskosta tulee tietoa, henkilökohtaista tietoa. Käytäntö on totuuden kriteeri.

Mennään sitten uskon kysymyksestä vielä eteenpäin:

Kirkon latinankielisessä historiassa on kaksi keskeistä käsitettä. Toinen niistä on Kristus pro nobis, joka yleensä käännetään Kristus meidän edestämme tai Kristus meidän puolestamme. Kirkollisessa puheessa sillä tarkoitetaan, että Kristus on kuollut meidän puolestamme ja sovittanut kaikki syntimme kuolemallaan. Pekka Ervast toteaa, että tämä munkkien keskiajalla keksimä ajatus, josta tehtiin dogmi, johti aikanaan kirkossa edelleen voimassa olevaan sijaissovitusoppiin.

Teosofian mukaan kukaan ei kuitenkaan voi vapauttaa ihmistä hänen tekemiensä pahojen tekojen seurauksista. Jokainen on vastuussa niistä itse. Niinpä ajatus siitä, kun kirkossa sanotaan, että sinun syntisi ovat anteeksiannetut, liittyvät mielestäni Jeesuksen usein toistamiin kehoituksiin mielen muuttamisesta. ”Muutakaa mielenne, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle” tai: ”Mene äläkä enää syntiä tee”. Tai: ”Joka taakseen katsoo ei ole minulle otollinen”. Pelkkä uskominen Jeesus Kristuksen lunastustyöhön ei tietenkään riitä, jos ihmisen elämäntavassa ei tapahdu mitään muutosta. Usko ilman tekoja on kuollut. Kannattaa huomata, että kirkon piirissä uskon painopiste liittyy syntien anteeksisääntämiseen, ei niinkään syntien anteeksiantamiseen, josta voisi tulla

voimallinen, henkinen vapautumisharjoitus jokaiselle henkiselle harjoittajalle. Kannattaa muistaa Jeesuksen sanat Raamatussa heti Isä meidän -rukouksen jälkeen: ”sillä, jos te ette anna anteeksi velallisillenne, ei teidänkään taivaallinen Isänne anna anteeksi teille”.

Toinen latinankielinen käsite on Christus in nobis - Kristus meissä. Sillä kuvataan ruusuris-tiläisessä ajattelussa sitä uinuvaa jumalkipinää, joka jokaisella meillä on sydämessämme. Me käytämme siitä myös termiä mystinen Kristus. Sen tietoon tuleminen avaa portit taivasten valtakuntaan, josta Jeesus puhuu. Kysymyksessä on korkea tietoisuuden ja henkisen voiman, henkisen toteutumisen tila. Tällaiseen tilaan ja yhteyteen ihminen voi henkilökohtaisissa valaistumiskokemuksissaan tulla ja kerta kerralta se voi vielä uudella lailla selkeytyä, muuttua ja vahvistua voimakkaammaksi ja kokonaisvaltaisemmaksi tulevaisuuden kokemuksissa. Ihmisen henkisessä kokemushistoriassa voi tapahtua henkisiä evoluutiohyppyjä.

Tällaisten kokemusten jälkeen lähdetään eteenpäin uusin voimin, suuremmalla rakkaudella, uudella toivolla, auttamaan ihmisveljiä. Ei käännyttämään ketään, vaan lohduttamaan, lisäämään ymmärrystä vahvistamaan ihmisiä sillä tiedolla, että tätä maailmaa kuitenkin lopulta hallitsevat järki, sopusointu ja rakkaus. Jumalan valtakunta ei ole vain jossain avaruudessa tähtitarhojen takana. Jeesus sanoo Luukkaan evankeliumissa: ”Jumalan valtakunta on sisäisesti teissä”.

Kun Johannes Kastaja sanoo ja kun Jeesus toistuvasti sanoo ja kun me sanomme, että Jumalan valtakunta on tullut lähelle, merkitsee se myös jumalakuvamme muutosta ja uudistumista. En ihmettele yhtään, että ateistinen

maailmamme on kyllästynyt vanhaan julmaan tuomarijumalaan. Ehkä jo sitten kun 2000 vuotta on kulunut Jeesuksen ylösnousemuksesta, meidänkin kristillinen kirkkomme, tämä Kristuksen kirkko alkaa suhtautua vähän kriittisemmin siihen jumalakuvaan, jonka vanha juutalainen paimentolaisuskonto kehitti kohta kolmetuhatta vuotta vanhoihin tarpeisiin.

Jeesus itse lanseerasi meille aivan toisenlaisen Jumalan, mutta anteeksiantava ja rakastava Isä ei ole tähän mennessä oikein sopinut kirkon valtapoliittikkaan, vaikka yksityisiä Kristuksen seuraajia onkin suvaittu.

Otan vielä yhden näkökulman siihen, miksi Jeesus Kristus meille teosofeille on ennen kaikkea opettaja. Otetaan vielä kerran miettimyssyyn tämä Kristus meidän puolestamme -ajatus. Se tulee nimittäin esiin myös ehtoollisen asetussanoissa: ”Tämä on minun ruumiini, teidän edestänne annettu”.

Mehän emme normaalisti tee mitään eroa näiden kahden sanonnan välille: edestänne ja puolestanne. Jos nyt ajattelemme käännettä teidän edestänne, sisältyy siihen se ajatus, että joku tekee meille ”eteen” jonkin asian. Näinhän tehdään vaikkapa teatterissa. Harjoituksissa ohjaaja sanoo: ”Minä teen nyt tämän teille eteen, malliksi.” Hän tarkoittaa silloin: ”Näin minä haluan teidän sen tekevän”. Kirkon hellimässä lunastusajatuksessa Kristus meidän puolestamme, Christus pro nobis, meidän ei oikeastaan tarvitse tehdä muuta kuin uskoa tämä ajatus, että näin se on.

Meille teosofeille sama ajatus nostaa eteemme Jeesus Kristuksen roolin esikuvanamme ja opettajanamme. Samalla nousee aivan toiseen

arvoon kaikki se, mitä Jeesus Kristuksena meille opetti ja myös se mitä ihmisyysharjoituksia ja läksyjä hän meille antoi.

Raamatun mukaan Jeesus Kristus perusti ihmiskunnan kanssa Uuden liiton. Tämän liiton solmimisen jälkeen Kristus-kokemusta, tai niin kuin me myös sanomme Kristus-tietoisuutta, ei ole enää tarvinnut tavoitella harjoittelemalla poistumaan ruumiistaan. Vanhan liiton kilvoittelijat joutuivat lähtemään erämaihin, eristäytymään ihmisten yhteisöistä päästäkseen nousemaan ankarilla harjoituksilla toisille hengen tasoille.

Uuden liiton aikana kaikilla meillä on mahdollisuus kohdata Kristus normaalissa päivätajunnassamme. Tämä ei ennen Jeesusta ollut mahdollista. Jeesus Kristuksen kuolema ja ylösnousemus on ollut kosminen tapahtuma jossa on toteutunut ennustus: ”Taivasten valtakunta on tullut lähelle.” Tietäjät kertovat, että Kristuksen aura ympäröi nyt koko maaplaneettaa. Me kaikki elämme siinä aurassa. Tällaisen muutoksen henkisellä kehitystiellä Jumalan voideltu, Jeesus nasaretilainen sai aikaan. Hän avasi opetuksillaan ja elämällään uuden liiton ja uuden tien ja sanoi: ”Minä olen tie”.

Hän teki sen meidän puolestamme, pro nobis. Hän teki sen ensimmäisenä meistä. Eikä se tietenkään silloin tarkoita sitä, ettei meidän, jotka pidämme itseämme kristittyinä, tarvitsisi kulkea perässä ja seurata tätä esimerkkiä. Melkoisen omituinen ajatus on mielestäni se, että joku on avannut uuden tien jumaluuden tulla meihin, tai uuden tavan meille kohdata Jumala, mutta meille riittäisi se, että uskomme näin olevan eikä meidän muuta tarvitsisi tehdä. Edelleen en ymmärrä, että uusi liitto voisi toteutua

niin, että yksi tekee työn ja muut uskovat, että se on tehty. Jos me olemme Jeesuksen ”liittolaisia”, niin ainakin maallisessa kielenkäytössä se edellyttää sitoutumista liiton tavoitteisiin. Ei uutta liittoa rakennettu ilman toimintaohjeita ja tavoitetta. Jeesuksen elämän suuri esimerkki ja vuorisaarnan opetukset kiteyttävät Uuden liiton toimintaperiaatteet; ne joille se perustettiin. Ei se tyhjästä syntynyt eikä mistään taikatempestä.

Avainlause perässä tuleville liittoutuneille on ennen muuta tämä: ”Jumalan valtakunta on sisäisesti teissä”. Siinä on Uuden liiton voima. Tästä syystä minua on ihmetyttänyt se, että tämä lause on uusimmassa raamatun käännöksessä muutettu kuuluvaksi: ”Jumalan valtakunta on teidän keskuudessanne”. Lähes kaksituhatta vuotta voimassa ollut käännös huomattiinkin nyt vääräksi? Tulee mietteeksi istuiko komiteassa ainuttakaan ”asiantuntijaa” jolla olisi kokemusta siitä, mitä Jeesus tässä lauseessaan todella on tarkoittanut. Toki Jumalan valtakunta on myös meidän keskuudessamme. Tässä nyt vaan on kyse siitä, mistä ja miten sitä valtakuntaa kannattaa lähteä etsimään.

Oma kansankirkkomme on tässä kiistassa päättänyt siihen tulokseen, että ihminen pelastuu vain uskomalla Jumalan armoon. Tämä on henkisesti tai hengellisesti ajattelevien ihmisten mielestä sinänsä varmasti ihan oikea johtopäätös. Jos me uskomme Jumalan olemassaoloon ja kaikkivaltiuteen, niin kaikki tässä maailmassa, elämässä ja kuolemassa ja koko kehityksessä on ja tapahtuu Jumalan armosta. Mutta en ymmärrä, että tällä tarkoitetaisiin sitä, että miten ihminen elää ja mitä hän täällä maailmassa tekee, ettei sillä olisi mitään merkitystä ja väliä, kunhan vaan **usko** Jee-

suksen lunastustyöhön. Harva henkinen tai uskonnollinen kehitysjärjestelmä maailmassa toimii ilman harjoittamista. Teosofeille elämä on kehityksen koulu, viisastumisen koulu, inhimillistymisen koulu, ihmiseksi tulemisen koulu.

Ihmisenä elämisen suurin ja kestävin projekti on elämä elämältä kehittyä rakastavassa palvelemisessa ja tulla kerta toisensa jälkeen tänne rakentamaan Telluksesta todellista onnen ja keskinäisen rakkauden planeettaa. Jeesus Kristuksesta Pekka Ervast sanoo, että Jeesus Kristuksessa toteutuu Isän Jumalan täydellisyyskuva Ihmisestä. Jeesus Kristus on ihmiskunnan henkisistä opettajista se, joka selkeimmin elämällään ja opetuksillaan näytti meille mitä rakkaus on.

Todellinen kristinusko tekee meidät vastuullisiksi. Se vastuuttaa jokaista, joka henkilökohtaisesti haluaa rakkauden mestaria seurata. Ihminen tulee vastuulliseksi niistä asioista, joista hän tulee tietoiseksi. Jeesus vetoaa viidessä käskyssään meidän omaantuntoomme ja vastuuseemme omasta henkisestä kehityksestämme. Kukapa siitä vastaa, jos emme me? Pekka Ervastin meille avaamat ja tulkitsemat Jeesuksen viisi käskyä eivät ole yleisiä, kansoja sitovia tai valtiollisia normeja tai lakeja tuomioineen, sanktioineen niin kuin vanhan testamentin kymmenen käskyä. Ne ovat henkilökohtaisia ohjeita jokaiselle, joka haluaa tätä rakkauden mestaria elämässään seurata. Jeesus sanoi: ”En minä ole lakia tullut kumoamaan vaan täyttämään sen.” Jeesus tuli esimerkillään täyttämään Elämän lain, sen lain, jonka Isä oli hänelle antanut ja jonka keskeistä sisältöä ovat pahan vastustamattomuus, anteeksiantaminen ja rakkaus.

Pekka Ervast tulkitsee meille näitä opetuksia ja kertoo ehkä ensimmäisenä maailmassa siitä, miten näiden opetusten mukaan eläminen avaa meille ja meissä jokaisessa uutta potentiaalia, uusia henkisiä voimavaroja, uusia henkisiä kykyjä ja ominaisuuksia, jotka meissä kaikissa ovat, vaikka useimmiten uinuvat. Me Ruusu-Ristissä kutsumme näitä Vuorisaarnan elämänohjeita ja niiden seuraamista puhdistuksen tieksi. Tässä yhteydessä niitä voisi kutsua uskonpuhdistuksen tieksi.

1. Jeesuksen käskyt alkavat vuorisaarnassa Matteuksen evankeliumissa aina sanoilla: ”Te olette kuulleet vanhoille sanottavan Älä tapa. mutta minä sanon teille”: **Älä vihastu veljesi** (näin ensimmäisessä käskyssä).

Pekka Ervast tiivistää tämän käskyn muotoon: **Älä suutu** ja tarkentaa sitä niin, että ihmisen pitäisi opetella olemaan suuttumatta sydämessään. Ervast sanoo: *Suuttumattomuuden opettelu avaa ihmisessä aistin, jonka avulla hän alkaa kuulla toisten ihmisten ajatuksia.*

2. Toisessa käskyssään Jeesus kiinnittää huomionni sukupuoliseen himokkuuteen, aviorikokseen ja sen seurauksiin. Laajemmin ja syvemmin voidaan perustellusti sanoa, että hän kiinnittää huomiotamme mielen puhtuuteen, välttämään negatiivisia ja himokkaita ajatuksia.

Pekka Ervast on kiteyttänyt tämän käskyn ydinlauseeksi: **Älä ole ajatuksissasikaan epäpuhdas**. Tiedämme, että kaikissa merkittävimmässä uskonnoissa ja henkisissä kehitysjärjestelmissä ympäri maailman, myös Kalevalassa tämä asia – mielen puhdistaminen – on tärkeää. Ervast kertoo, mitä ominaisuuksia tämän käskyn noudattaminen meissä

herättää. Hän sanoo: *”Ihminen, joka oppii pitämään ajatuksensa puhtaina, oppii näkemään toisten ihmisten tunteita eli näkemään ihmisten auroja”.*

3. Kolmannessa käskyssään Jeesus neuvoa meitä hillitsemään kieltämme, olemaan vannonomatta ja valehtelematta eli yksinkertaisesti pitäytymään totuudessa. Totuus on korkeampi uskontoja sanotaan teosofiassa, tai kuten Ervast kiteytti: ”Totuus on korkein hyve.” Ervast kiteyttää tämän käskyn muotoon: **Puhu totta**. Näihinkään lauseisiin uskomisen ei ole dogmi joka pelastaa. Usko ei ole dogmi. Usko on elämää.

Toden puhumisen käsky on Jeesuksen joogaa. Se on totuudenetsijän jokapäiväinen harjoitusohjelma. *Kun ihminen oppii puhumaan totta, hän Ervastin mukaan oppii lopulta näkemään toiset ihmiset sellaisina kuin he ovat. Hänelle aukeaa aisti, joka ilmoittaa mitä kykyjä, taipumuksia ja ominaisuuksia toisissa ihmisissä on.*

4. Neljännessä käskyssään: **Älä ole pahaa vastaan** Jeesus neuvoa meitä väkivaltatilanteissa olemaan vastustamatta pahaa, kääntämään toisen posken ja olemaan vastustamatta pahaa myöskään itsessämme. Pahan vastustamattomuutta sanotaan kristinuskon kulmakiveksi. Paha ihmisessä ja maailmassa voidaan voittaa vain rakkaudella. *Kun ihminen oppii olemaan vastustamatta pahaa, paljastaa Ervast, herää ihmiselle jälleensyntymismuisti.*

5. Pahan vastustamattomuuden ymmärtämiseen liittyy elimellisesti Vuorisaarnassa Jeesuksen viides käsky, jossa Jeesus kehottaa meitä **rakastamaan kaikkia ihmisiä**, vihollisiammekin – siunaamaan niitä, jotka meitä vainoivat. Rakkauden käsky on käskyistä kaikkein kattavin ja sen pohjalle maailman teosofinen

liike perustaa uskonsa kaikkien ihmisten veljeyteen. Tämän lopullisen käskyn kohdalla Pekka Ervast kertoo meille, että *hyvillä töillä ja rakkaudella on se merkillinen sielullinen vaikutus ja seuraus ja se on Jumalan, Taivaallisen isän näkeminen, sen suuren rakkauselämän näkeminen, joka on kaiken takana.*”

Kun me nyt katsomme noita Jeesuksen viittä käskyä, kiinnittyy huomio erityisesti neljännen käskyn esiin nostamaan pahanvastustamattomuuden problematiikkaan. Kysymys on pohdituttanut minua koko aikuisen elämäni ajan. Pahan vastustamattomuuden vaatimus luo ajattelevalla ihmisellä välttämättä voimakkaan jännitteen hänen etiikkansa ja kirkon aseman ja kirkon opettaman kristinuskon väliin.

Me olemme tänne maapallokouluun heitetyt ihmiset ottamassa selville, mikä elämässä on hyvää ja pahaa. Kun rakkauden mestari jätti meille suuren esimerkkinsä pahan vastustamattomuudesta, se saattaa seuraajat ja totuuden etsijät kysymään, mitä se paha on, mitä se on maailmassa ja mitä se on minussa.

Pahan vastustamattomuuden elinikäinen oppikurssi Ruusu-Ristissä lähtee siitä, että pahaa ei tule vastustaa. Se pitää voittaa rakkaudella ja että paha on voitettava meissä itsessämme. Se mitä me maailmassa ulkopuolellamme usein saatamme nähdä ja pitää pahana, väkivalta, kärsimykset, sodat, luonnon onnettomuudet, sairaudet jne. eivät ole sitä varsinaista pahaa, vaan meidän itse tai yhdessä aiheuttamiemme väärin ja vahingollisten ajatusten ja toimintojen karmallisia seurauksia.

Se todellinen paha, jota meidän ei tulisi vastustaa, vaan voittaa on meidän mielessämme ja tajunnassamme olevat pinttynneet negatiivi-

set kiinnittymät, alemmat himot ja addiktiot, joita näemme lueteltavan mm. katolisen kirkon kuolemansynteinä. Ne ovat sitä pahaa, joka meidän tulisi voittaa. Eli Jos Jumalan valtakunta on sisäisesti meissä, on meissä myös pahan valtakunta. Eikö niin? Siis kumman valtakunnan palvelijoiksi me ryhdyimme? Ei uskoisi kuinka ajankohtaisena tänään ja ties miten pitkälti tulevaisuuteen minussa ja meissä mm. soi Mestarin ohje: Antakaa keisarille, mikä keisarin on ja Jumalalle, mikä Jumalan on. Ette voi palvella kahta herraa. Tositilanteessa jokainen meistä tekee henkilökohtaisen valinnan.

Jeesuksen elämänohjeet luovat sitä strategiaa, josta me harjoituksen kautta saamme voimaa tähän työhön. Työ on meditaatiota ja rukousta, josta Pekka Ervast sanoo: ”Ihmiselle on annettu henkinen ase, jolla hän voi maailmoja vallita ja tämä henkinen ase on ajatus ja ajatuksen oikea käyttö on meditaatiota eli rukousta”. Näin Ervast. Jokapäiväinen harjoitus tässä työssä on ”valohoitoa”, joka tarkoittaa ajatusenergian suuntaamista valoon, siihen hyvään, jota meissä on. Jos kielteiset ajatuskuvat ja halun kiinnittymät eivät saa ajatusenergiaamme, ne kuihtuvat energian puutteessa vähitellen pois. Mieli puhdistuu ja tyhjenee ja valo voi laskeutua mielen tyhjentyneeseen maljaan. Siinä on kuva siitä, mistä Graal-tarussa puhutaan.

Kaiken edellä sanotun jälkeen saamme vielä miettiä kirkkokuntien ja lukemattomien kristillisinä itseään pitävien lahkosten hellittämättömyyden taistelua pahaa vastaan näyttää jatkuvan vuosisadasta ja – tuhannesta toiseen.

Tässä kirkkojen ja erilaisten fundamentalististen lahkosten taistelussa pahaa vastaan näkyy

kirkkaana demonisoinnin ongelma. Paha nähdään aina minun ja meidän ulkopuolellamme. Kirkkoille paha on projektiio. Ja vielä Vanhan testamentin kirjanoppineista asti on luotu kuvaa Jumalan vastapoolista pahan voimaoilennoitumina. Näitä ovat Lusifer, Saatana, ahrimanit ja tähän samaan kokonaisuuteen liittyvät muut pahan ilmenemismuodot. Näitä vastaan on taisteltu askeesin, itsekidutuksen, kirkonkirousten, uskonsotien ja muiden väkivaltaisten voimakeinojen ja rangaistusten avulla. Pekka Ervast kysyykin kirjassaan Uusi uskonpuhdistus: ”Mihin kirkot joutuisivatkaan, jos heiltä otettaisiin pois heidän rakas Saatanaansa?”

Teosofia näkee koko asian toisin. Pahan voimat meidän kouluttajiamme, meidän opettajiamme toki myös kiusaajiamme, houkuttelijoitamme. Ne toimivat vastavoimina tässä hyvän ja pahan koulussa, jossa meillä on vapaa tahto valita ja jossa kaikki olemme oppimassa. Kiusaaja on tässä koulussa tässä polariteettien, tässä kaksinaisuuksien maailmassa tietysti Jumalan luoma, kehityksessä välttämättä tarvittava vastavoima, Jumalan apulainen.

Kannattaa muistaa, että Lucifer on latinaa ja tarkoittaa valon tuojaa, valon kantajaa, joka on korkea enkeliolento. Ervast sanoo, että Saatana on ottanut tehtäväkseen valtavan raskaan opetustyön: ihmisten kouluttamisen kohti täydellisyyttä. Paha voi voittaa ihmisen tämän kehityskulussa monta kertaa, mutta lopulta on meidän tehtävämme voittaa pahan voimat. Me tulemme vielä kerran rakastamaan pahan pois tästä maailmasta. Se tulee vähitellen tapahtumaan ymmärtämyksellä, lempeydellä ja anteeksiannolla ja rakkaudella. Pahan vastustamattomuutta sanovat kristin-

uskon tutkijat uskon kulmakiveksi. Se on se kivi, johon kirkot, kahden herran palvelijoina, jatkuvasti kompastuvat, mutta se on myös se kulmakivi, jolle Jeesus Kristus uuden liiton oppinsa perustaa. Ensimmäisten vuosisatojen kristityt joutuivat vainon kohteiksi, koska he kieltäytyivät lippuvalasta, eivät lähteneet sootaan ja kieltäytyivät tottelemasta keisaria. He uskoivat opettajansa esimerkin mukaan väkivallattomuuden voimaan.

Heistä tuli myös kristinuskon piirissä ensimmäisiä tämän uskonsa uhreja, marttyyreita, joita Colosseumilla leijonat raatelivat. Voimme miettiä oliko heillä aseettomassa kuolinkamppailussaan tukenaan ja turvanaan usko kärsimyksen välttämättömyyteen sekä jälleensyntymiseen, siihen, että kilvoittelu tulee jatkumaan seuraavassa elämässä. Kristittyjen raakalaismaisesta tappamisesta syntyi tietysti myös sellainen pelote, jonka luultiin poistuvan, kun kristinuskosta tehtiin Rooman valtion virallinen uskonto. Mutta Kristillisen valtionkirkon synty käännekin tilanteen päällelleen. Kristityt, jotka olivat ennen urhoollisesti kuolleet marttyyreinä uskossaan huulillaan Jumalan ja Kristuksen nimi, saattoivatkin joutua loputtomiin sotiin, joissa oli pakko kuolla keisarin puolesta ja joutua rikkomään sekä vanhan, että uuden liiton tappamattomuuskäskyä. Sodat ovat aina politiikkaa väkivallan aseina.

Kun tullaan 1900-luvulle tai uudelle vuosituhannelle, olemme juuri eläneet läpi kahden maailmansodan, joissa kirkot lähtivät taisteluun pahaa vastaan voitonlippuja heilutellen ja siunaten omat joukot toivoen niiden lyövän vihollisen. Kymmeniä miljoonia ihmisiä tapettiin. Niin tapahtuu varmasti tälläkin vuosituhannella. Jaksan kysyä: Miksi kirkko

ei kannusta jäseniään tappamattomuuteen? 1960-luvun lopussa minulle opetettiin edelleen armeijassa, että sääli on sairautta ja vihollinen ei ole ihminen.

On uskonpuhdistuksen aika. Tällä viitataan meihin jokaiseen henkilökohtaisesti ja tänään myös rakkaaseen ja niin paljon hyvää työtä tehneeseen kirkkoomme. Kun olen joskus kysynyt papeilta, miksi uskonpuhdistus ei etene, miksei kirkko tee mitään sen eteen, saan vastaukseksi useimmiten, että ei kirkko mitään tee. Kirkko ovat vain nämä kirkkoon kuuluvat ihmiset. Entä kun nämä ihmiset eivät nyt enää jaksu uskoa kirkkoonsa ja lähtevät hakemaan viisautta ja totuutta kirkon ulkopuolelta? Keitä sinne kirkkoon jää?

Me emme pidä itseämme Ruusu-Ristissä muita parempina ihmisinä. Me ponnistamme totuuden etsijöinä tässä työssä kukin tahtonsa, kykyjensä ja voimiensa mukaan pitääksemme mielessämme Jeesuksen antamat elämänohjeet ja harjoitukset ja koetamme niiden mukaan elää.

Jeesus Kristus oli suurin esimerkki, joka on elänyt ja kuollut meidän edestämme (pro nobis), jotta mekin osaisimme kasvaa niin, että jossain elämässämme olisimme valmiit kuolemaan yhtä uljaasti, antamaan ruumiimme hänen esimerkinsä mukaisesti, suhtautumaan kärsimykseen yhtä suurella tyyneydellä, olla vastaamatta pahaan pahalla, antaa anteeksi teloittajillemme ja voittaa paha ja kuolema rakkaudella, antaa hengen voittaa aine.

Ruusu-Risti ry:n edustajat paikkakunnittain

Iitti • Pauli Loikala 040 838 1017

Jyväskylä • Kirsi Toivonen 050 378 7335

Kuopio • Jouko Ikonen 050 341 8795

Lappeenranta/Taipalsaari • Paula Monto 040 590 4918

Oulu • Vesa Raappana 044 279 6393

Porvoo • Jorma Aunela 040 969 2096

Rovaniemi • Marketta Mylläri 040 762 6454

Siilinjärvi • Antti Savinainen 050 494 9597

Tampere • Alpi Ikäheimonen 0400 238 769

Turku • Saara Lintera 041 451 0591

Vihti • Jukka Sarno 040 567 7485

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	IBAN OP FI28 5720 9920 1090 47	BIC
Saaja Mottagare	Ruusu-Risti lehti	
TILISIRTO, GIRERING	Maksajan nimi ja osoite Betalarens namn och adress	
	Allekirjoitus Underskrift	Vitenumero Ref. nr
Tilityt nro Från konto nr	Eräpäivä Förfallodag	— Euro 25,00 €

Maksu välitetään saajalle maksujenvälityksen ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella.
Betalingen förmedlas till mottagaren enligt villkoren för betalningsförmedling och endast till det kontonummer som betalaren angivit.

Matkan varrelta

Minulle Ruusu-Risti on tie ja sen kautta olen löytänyt viitat mihin kulkea ja miten kulkea, sisään. Ne ulkoisenkin suunnan viitat ovat muuttuneet ohjaukseksi johon luotan, joita olen kulkenut ja kuljen. Tullessani tai löytäessäni elämässä sen vaiheen mistä alkoi sanallisestikin ruusuristiläisyyteni, niin sekin oli johdatusta, kuten yleisesti kaikki mitä meille annetaan – kuten tiedämme. Löysin tähän ruusuristiläisyyteen vievälle ovelle vuosituhannen vaihduttua uuteen lukuun 2000.

Valinnan tiestä ja päätöksistä yleensä teemme itse joko intuitiivisesti tai jopa ”pakotettuna” elämän tilanteemme mukaan – jostain portista sisään – mutta sekin on ohjausta; silloin vielä ne monesti vain eivät tunnu siltä. No, niinhän sitä metalliakin pakotetaan eli taotaan, että saadaan se haluttuun muotoonsa. Seikka joka kuvaa hyvin fyysistä ja henkistä opin ahjoa. Tätä nykyistä elämää ja sen haasteita me olemme tulleet ottamaan haltuun, Kalevalan sanoin rautamuna seitsemäntenä, minulle sen työstöä.

Jo 80-luvun puolivälissä olin löytänyt ortodoksisuuden kautta henkisen elämän ytimen joka loi minulle vankan uskon. Siihen ortodoksisuuteen liityin astuessani avioliittoon, sillä vaimoni perhe kuului tuohon Pyhän Nikolauksen seurakuntaan, ollen jäsenenä sen Helsingissä sijaitsevassa Kirkossa, joka tuli myös minulle hyvin rakkaaksi paikaksi. Siellä käydessäni sain luottamuksen jumalaiseen oikeamielisyyteen. Tuohon aikaan myös näin elämän tuovan eteeni ”laskuja” maksettavaksi, sellaisia mitkä koin tuolloin minul-

le kuulumattomiksi, ja käsittäneenä Jumalan lain oikeamielisenä, ajattelin asiaa vain tämän elämäni aikaisten tekojen perusteella. Rukoilin usein, että jumalainen selvittäisi pakkansa ja jakaisi korttinsa uudelleen, nyt oikeampaan järjestykseen. Olin tuohon aikaan alttaripalvelijana tuossa kertomassani ortodoksikirkossa, ja seurakunnassa käytettiin kirkkoslaavia kielinä joten en ymmärtänyt siellä puhuttua enkä kirjoitettua, mutta sain vahvan tunteen mestari Jeesuksesta, jonka kuva oli ikonostaasissa – siel-

lä missä ehtoolliseen ja jumalanpalvelukseen valmistuttiin ennen papiston kirkkosalin puolelle esiintuloa. Näin papin, hänen valmistellessa itseään kelvataksseen palvelijaksi, ja koin hänessä todellisen palvelijan jonka nöyryys loisti voimaansa ja tunsin, että hänessä oli henki läsnä. Näin ja tunsin sen hengen myös

Kristus-ikonista jossa Jeesus katsoi suoraan katsojaan.

Tuon samaisen hengen olen saanut kokea myös meillä Ruusu-Ristissä ja käsittänyt, että on monta tietä jonka kautta voimme löytää ”pyhän”. Se on sen valon jatkumoa, sen hengen valon annin jatkumoa, minkä osana näen Ruusu-Ristin olevan.

Oikeasti ottaenhan henki on meissä ja toki monissa paikoissakin ns. jäämänä, joka on sinne ”tarttunut” niin hyvistä puheista, teoista, ajatuksista ja kiitollisuudesta. Monille henki on jo silloin tietoa, varmuutta ja uskoa joka on syntynyt kokemuksesta, ymmärryksen valaistumisesta.

Puutyö Jorma Monto

Voimme puhua tuosta hengestä myös laajemmin okkulttisena tapahtumana, ja silloin puhutaan manifestoitumisesta, aineellistumisesta; sillä tarkoitan aatteen aineellistumista, ilmenemistä, sen valonhengen ja energiatason aineellistumista ajan hengessä.

Kyse on värähtelyistä, voisi sanoa esoteerisista hertseistä, eli ”lähetys” ja vastaanottimen taajuudesta. Kun ne osuvat samaan niin yhteys saavutetaan, näin teknisesti sanottuna. Ja monesti sen voi vastaanottaa useampi yksilö samanaikaisesti, samalla ajalla ja ”virtauksella”.

Siksi käytän sanaa esoteerisia, koska niitä hertsejä ei maisilla mittareilla voi käsitteäkseni mitata, siten kuin radiotaajuuksia. Henki etsii jalansijaa mihin astua, yksilöllistä tapahtumaa jota meille kuvaa tutummin Graal-ilmiö. Useilla meistäkin on ns. henkisiä kokemuksia ja ne ovat sellaisia, että niiden toistuessa – vaikkakin eri tapahtumana – sen tunnistaa siksi samaiseksi ”tuntemukseksi”, kokemukseksi kuin edeltäjänsä. Aivan kuten meditaatiossa jossa olemme päässeet johonkin ”syvään” tilaan – sellaiseen meille itsellekin harvinaiseen tilaan, jota sanat Samadhi ja Kontemplaatio meille kuvaavat – tunnistamme sen tilan uudelleen. Ja se tila jää meihin rauhana ja tyyneytenä kohdata elämää, ei palavana kokoaikaiseksi ilmiöksi meissä, mutta ei samuneenakaan; olevana ja elävänä kylläkin. Mutta tuo manifestoituminen mistä puhuin, on ylhäältä alas tulemistä, hengen valumista siihen maljaan jonka olemme valmistaneet, kuten kuvaa neliö kolmion keskellä jota silloin jo ympyrän kehä

kiertää, ja sen neliön sivujen sisään pürtyy toinen ympyrä, jossa kirkkaus/täydellisyys voi ilmetä. Tämä on yksi tapa kuvata asiaa.

Se tapahtuma on ihanne ja se voi tapahtua meissä ihmisissä monin eri tavoin. Se on kunkin oma ns. Damaskos -kokemuksensa, yksilöllinen tapahtuma, ja siihen meidänkin opinahjomme vie. Meidän oppijärjestelmämme, yhtenä sellaisena, antaa työkaluja ja avaimia joilla portteja ja ovia avata, mutta tien haasteet on kohdattava ja tie eletävä, kuten ovat edellämme kulkeneetkin sen käyneet.

Ketään ei voi herättää mutta kelloa voimme soittaa ja kutsua kuulemaan sen mitä meistä kukaan on saanut osakseen omalta tieltään tähän mennessä löytää, oppia ja ymmärtää.

Nyt on seisahduksen aika globaalistikin mutta se on laittanut monet kohtaamaan itsensä, se on antanut aikaa arkeen, sellaista tekemään mihin ei ole aikaa, tai viitsimystä ei ole ollut riittämiin kaiken kiireen keskellä. Levon hetket ovat silloin saaneet olla ensisijassa antamassa arkeen voimaa.

Monesti olen ajatellut, kun tulee sellainen seisahdanut aikakausi itselle, milloin minkin mittaisena, että on kadottanut sen jonkin ”vireen” missä oli. Mutta kuten tiedämme, meitä koetellaan monin keinoin ja kokein, ja on hyvä huomata taasen, että sekin aika oli ja on antanut omansa kehitykseen. Siten uskon tämän nykyisenkin seisahduksen aikakauden tekevän niin yksilöille kuin järjestöllemmekin; katsotaan.

Maalaus Paula Monto

Yrjö Härkänen

Henki ja sielu

Prologi

Mikä on sielun olemus? Voiko sielu elää toisessa sielussa? Mikä on hengen olemus? Voiko henki jakautua? Onko hengellä alkua ja loppua? Monadin käsittelyn olen rajannut tästä pois.

Pohdin seuraavaa

Ensiksikin olisi tarkasteltava henkeä ja sielua toisistaan erillisinä ja samalla myös rinnakkain. Henki on ikuinen ja ääretön; sielun elämä rajoittuu yhteen elämään, ihmisen syntymästä kuolemaan. Henki tavoittelee ykseyttä / jumaluutta sekä yksilö- että universaalisella tasolla ja on siten jakautuva. Esimerkiksi virsi 408 alkaa: ”joutukaa, sielut, on aikamme kallis, vuotemme virtana vierivät pois ...” ja kuvaa ainakin itselleni aikaperspektiivissä rajallista ihmiselämää sielun tasolla. Sielu on hengen työkalu. Henki asuu ihmisen sielussa. Hengessä on Jumala, sielussa on ihminen. Sielun elämä toisessa sielussa onnistuu nyt-hetkessä esimerkiksi kiintymys- ja rakkaussuhteissa.

Lääketieteellisesti tarkasteltuna henki on si-dottu rajallisesti ihmiselämään. Kun henki on ihmisestä poistunut on ihminen muuttunut kuolleeksi ruumiiksi. Ja kuitenkin se henki, josta minä nyt puhun, on ikuinen. On ollut ennen syntymistään ihmiseksi ja jatkaa ikuisena myös ihmisen kuoleman jälkeen. Henki vuorottelee eri olomuodoissaan universumissa, joista yksi on elämä maapallolla.

Nyt haluan rohkaista itseäni konkretiaan

Kun ihminen kohtaa elämänhaasteita ja vaikeuksia, olkoon hän kiitollinen hengelleen ja sielulleen niistä, sillä ne kasvattavat häntä henkisesti kypsemmäksi. Ihmisen oikea vahvuus astuu esiin.

Kun ihminen pettyy toisiin ihmisiin, ei kannata syytellä toisia osapuolia, vaan nähdä vika mielummin itsessään ja koettaa muuttua. Tässä sielu on vastavälikappale ja henki, siellähän asuu Jumala, jonka kanssa ehdottomasti neuvonpito kannattaa laittaa pystyyn.

Jos elämä on aineellista menestystä täynnä tai aistillista tai ylenpalttista iloa, on syytä pysähtyä ajoissa ja nähdä aidan taakse, missä vallitsee sopusuhtaisuus, kiinnostus oleelliseen elämässä sekä terve nöyryys, joka tuottaa todellista iloa ja tyydytystä. Sielu ahnehtii ja henki jarruttaa.

Kun ihminen vanhenee, hänen yhteytensä henkeensä suurenee suhteessa sieluunsa. Jos jostain syystä näin ei käy, on ehkä parempi, että tämä ihminen harmittelee asiaa itse ja tekee korjausliikkeen, kuin että joku tekee sen hänen puolestaan.

Kun ihminen on vanhus, hänellä on mahdollisuus nöyrään hengen kauneuteen, jota hän ei itse tiedosta, mutta läheiset ja muut ihmiset vähintään aistivat sen. Hänessä saattaa olla omat rasittavat piirteensä ja pinttyneet tapansa, mutta sielultaan hän on hyvin valmis. Hengeltään hän kurottelee jo kohti jatkumoa.

Yrjö Härkänen

Isäni luona

Isä – Olen kohdannut Sinut taas. Perinteisellä viikonloppuvierailuilla taas kerran. Täytät kohta 92 vuotta. Kärsit vanhuudenvaivoista, yksinäisyydestä, alzheimerintaudista, eturauhassyövästä, huonosta ruuansulatuksesta, olet viistosti kumararyhtinen, melkein kuuro ja vainoharhainen. Kuulet päänsisäisiä ääniä ja pelkäätkin varkaita. Kaikista eniten olet yksinäinen mutta rakastettava.

Jumalalla on monet kasvot. Hän on myös vanhus. Ajoin partasi omalla parranajokoneellani ryppyisistä kasvojenpoimuista työntyvistä pitkistä, jo untuvaisesta partakarvasta, johon ei omasi ollut yltänyt. Pärjäätkin aamupuurolla ja valmiskeitoilla. Syöt lääkkeitä melkein enemmän kuin ruokaa. Kotihoidon kauppapalvelu tuo sinulle viikottain ruokaa, koska et enää kykene itse kauppaan. Perheen lapset suorittavat joitakin täydentäviä ostoksia. Onneksi muutaman päivän päästä tulee kotihoidon kautta parturi kotiin ja siistii pitkän tukkasi. Se onkin päässyt venähtämään. Jalkahoitajakin on tulossa lyhentämään varpaankynsiäsi.

Kävimme perjantaina saunassa. Lauantaina katsoimme vanhalta VHS-kasetiltasi Tuhkimooopperan jälleen kerran. Tuhkimon tarinan tiedättekin varmaan, enkä sitä tässä sen kummemmin rupea esittelemään. Isä, sinun nykytodellisuus on pitkälti näissä vanhoissa videoissa, joita katsot päivästä toiseen. Televisio ja päivän lehdet ovat menettäneet merkityksensä. Joukossa on Sinun omia kaitafilmejä perheemme nuoruusvuosilta. Uppoudut niihin päivittäin aina uudestaan ja uudestaan ja käyt sanomasi mukaan toisessa maailmassa.

Anteeksianto isääni kohtaan kohoaa mielessäni toistuvaksi teemaksi isän luona vierailuillani. Annan hänelle anteeksi hänen nuoruudessa tapahtuneen jatkuvan painostuksen insinööriopintoihin. Jos olisin saanut itse valita opiskelualani, esikoisuudesta poikana ja patriootti-isän asettamista paineista välittämättä, olisin valinnut aivan jotain muuta kuin tekniikan alan. Nyt 65-vuotiaana eläkeläisenä olen tyytyväinen elämänosaani ja nykyisyyteeni. Olen saanut tehdä monipuolisen työuran, mutta nyt olen onnellisimmillani.

Jumalalla on monet kasvot. Hän on myös kuolema. Tulee aika, kun suljet silmäsi, isä, lopullisesti. Mitä jätät jälkeesi? - Periksimatontuuden ja vastuuntuntoisuuden esimerkin ja muiston.

Tärkeintä, niin, kissasi jälkeen on Sinulle viime vuosina ollut kotialttari ortodoksisine ikoneineen ja etenkin edesmenneen vaimosi, äitimme kuvan ääressä olevat kukat maljakossa, jotka joka viikonloppu vaihdetaan uusiin. Niin minäkin tein tänään ja me sisarukset kukin vuorollamme teemme.

Mitä löydät edestäsi? Pääset puheesi mukaan äitimme viereen Hietaniemen ortodoksiselle hautausmaalle, mutta mikä on todellisuus? Sielusi on lähes valmis ja sen tehtävä lähes täytetty. Henkesi jatkaa elämää ja sovitustyötä toisessa ulottuvuudessa.

Jumalalla on avaimet kaikkeen.

Miksi olen ruusuristiläinen?

O on hyvä aika ajoin tarkastella kriittisesti omia uskomuksiaan. Olenko valmis muuttamaan käsitystäni, jos sitä vastaan on vahvaa näyttöä? Totuuden etsimisessä tarvitaan intuitiota, erottelukykä ja rehellisyyttä. Olen ymmärtänyt, että kyseessä ei ole pelkästään älyllinen prosessi, vaan totuutta on etsittävä omalla elämällä. Tämä etsiminen vei minut Ruusu-Ristin piiriin.

Jotta voisin vastata, miksi olen ruusuristiläinen, täytyy kertoa jotakin tiestäni ruusuristiläiseksi. Heräsin etsimään vastauksia elämän suuriin kysymyksiin 20-vuotiaana. Minulla oli etsimisen alussa kaksi perusintuitiota. Ajattelin, että muissakin uskonnoissa kuin kristinuskossa on merkittäviä totuuksia. Olinhan tutustunut lukiossa ainakin pintapuolisesti maailmanuskontoihin. Mika Waltarin *Sinube egyptiläinen* teki 14-vuotiaana syvän vaikutuksen erityisesti eettisillä ajatuksillaan. Kirjoitin ylioppilasaineeni Sinuhesta ja kirjoittaessani oivalsin, että Sinuhen ajama ihmisten veljeyksesi esiintyi myös Jeesuksen ja Buddhan opetuksissa. Toinen perusintuitio oli, että Jeesus Kristus on jollakin tavalla merkittävä. Tämä ajatus tuli ilmeisesti ortodoksisesta taustastani, vaikka en ollut ortodoksisen kirkkoon erityisesti sitoutunut. Toisaalta minua häiritsi

tavattomasti ortodoksien ja muiden kristillisten kirkkojen opetus ikuisesta kadotuksesta.

Ensimmäiseksi löysin buddhalaisuuden ja erityisesti zen-buddhalaisen ajattelun, joka korosti käsitteellisen ajattelun riittämättömyyttä totuuden oivaltamisessa: ”Kun sanot sanan, osut harhaan”. Näin buddhalaisuudessa kestäviä eettisiä ihanteita. Sitten löysin syksyllä 1986 kirjastosta Pekka Ervastin kirjoittaman kirjan *Vuorisaarna*. Se vastasi täydellisesti sisäistä eettisyyden kaipuuta, ja tunsin löytäneeni jotakin kestävää, jonka arvo ei riipu lainkaan siitä, mitä metafysisiä uskomuksia ihmisellä on. Tutustuin innolla Ervastin kirjoihin, teosofiaan ja antroposofiaan. Kerroin eräälle ystävälle, että kaikki on selvää, jos saan tietää, onko jälleensyntyminen totta vai ei. (Edelleenkin en sitä oikeasti tiedä, mutta pidän nykyisin jälleensyntymistä ja karman lakia lähes itsentänselvyytenä.)

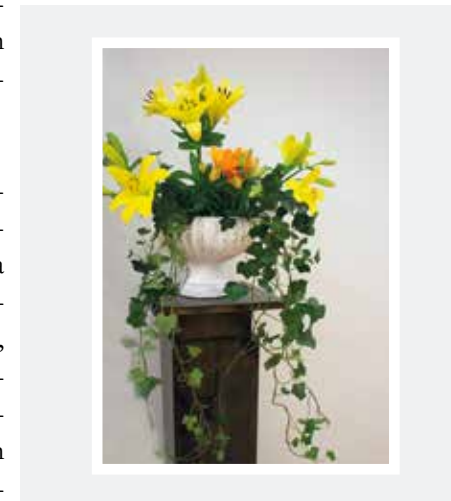
Tapasin ensimmäisen kerran ruusuristiläisiä yleisölle suunnatussa tilaisuudessa (Keräjä) Lieksassa kesällä 1987. Tilaisuuden jälkeen silloinen johtaja Heikki Ahonala keskusteli kanssani ja vastasi moniin kysymyksiini. Tunsin, että ruusuristiläisissä oli jotakin poikkeuksellisen hienoa. Ajattelin kuitenkin,

että pystyn yksinkin lukemaan kirjallisuutta ja ihmettelemään elämän suuria kysymyksiä. Keräjien jälkeen päädyin eräistä syistä osallistumaan kahteen meedioistuntoon, joissa oli kyllä hyvä tunnelma, mutta varsinkin toisen istunnon jälkeen kriittinen ajatteluni heräsi. Meedio kertoi ihmisille mieluisia asioita aikaisemmista elämästä ja kenties luki jotakin osallistujien aurasta, mutta todellista henkistä tietoa istunnoissa ei ollut. Tämän jälkeen osasin arvostaa entistä enemmän Ervastin henkisiä opetuksia.

Aloin käymään Lieksan Termässä Ruusu-Ristin luennoilla ja tapaamassa siellä asuneita ruusuristiläisiä, joille olen käymistäni keskusteluista kiitollinen. Osallistuin ensimmäisille kesäkurssilleni Lieksassa vuonna 1988 johtajan erikoisluvalla, koska en ollut vielä jäsen. Muistan, kuinka katselin ruusuristiveljiä ja ajattelin, että näiden ihmisten kanssa olisi hyvä tehdä henkistä työtä. Silti en liittynyt vielä jäseneksi, koska koin haluavani säilyttää vapauteni. Päätös jäsenyydestä kypsyi, kun eräs ruusuristiystävä lopulta sanoi, että kannattaisiko jo liittyä. Hän totesi, että liittymisen myötä ”palvelu paranee” ja niin tosiaan kävi. Osallistuin pääsiäisenä 1990 uusien jäsenien installaatioon, mikä oli vaikuttava kokemus.

Hain välittömästi installaation jälkeen Ruusu-Ristin sisäiseen kouluun.

Kun tulin Ruusu-Ristiin, tunsin tullessi henkiseen kotiini. Kyseessä ei tietenkään ole mikään täydellisten ihmisten piiri, mutta oleellista on se, että ihmiset pyrkivät henkisesti ja tahtovat tehdä työtä yhdessä. Ajatuksen vapaudesta ei ole tarvinnut luopua, koska Ruusu-Risti on ohjelmansa mukaisesti vapaan ajattelun

pyhäkkö, eikä kukaan kerro miten pitäisi ajatella tai mitään uskoa. Ervastin opetuksesi elämästä ja kuolemasta ovat tarjonneet vuosikymmenten aikana yhä uutta tutkittavaa, ja ne inspiroivat minua edelleen. Teosofia ja erityisesti Ervastin teosofia vastaa nuoruuteni perusintuitiotani täydellisesti. (Toisaalta olen huomannut, että teosofiassa on jonkin verran opetuksia,

jotka ovat nykyisen tieteellisen tiedon valossa vanhentuneita.)

Olen vuosien varrella kokenut veljespiirissä monia hienoja asioita. Valaistumista en ole saavuttanut, eikä sitä ole luvattukaan, mutta lisää valoa on Ruusu-Ristin kautta virrannut elämäni. Yritän olla uskollinen sille valolle, jonka olen saanut. Siksi olen ruusuristiläinen.

Anne Paalo

Yllätyksiä etsijän tiellä

Ensimmäisen Bulgarian matkani tarkoitus oli kerätä tietoa villivihanneksista. Ennen matkaa kuulin Mestari Beinsa Dounosta eli Peter Deunovista ja kohtalo vei Sofiassa paikkaan missä oli ollut Auringonnousu yhteisö ja esoteerinen koulu. Ne jyrättiin maan tasalle Beinsa Dounon kuoltua ja paikalle rakennettiin Neuvostoliiton suurlähetystö. Samalla Valkoisen veljeskunnan kaikki toiminta kiellettiin ja kirjoja hävitettiin. Vainoa kesti vuodesta 1944 vuoteen 1989. Puutarhaa säästettiin ja siellä on Mestarin mausoleumi. Nyt pienessä rakennuksessa myydään Beinsa Dounon musiikkia ja kirjoja.

Mestari Beinsa Douno (1864 - 1944) oli tunnettu henkinen vaikuttaja maailmassa. Beinsa Douno oli teologi, filosofi, mystikko, matemaatikko, astrologi, astronomi, muusikko, säveltäjä ja opiskeli myös lääketiedettä. Hän oli mukana pelastamassa maan 50 000 juutalaista holokaustilta. Tsaari Boris kävi ilmoittamassa asian Hitlerille Berliiniin ja kuoli oudosti kotimatalla. Uusi tsaari Simeon, yhdeksän vuotta, lähti maan pakoon, kun maahan tuli kommunismihallinto. Kahden päivän kuluttua Mestari Beinsa Dounon kuoltua, kommunistit tulivat pidättämään hänet vääräoppisena.

Järjestin matkoja Ruusulaaksoon ja oleskelin paljon myös Veliko Tarnovossa. Maassa asuva ystävä yritti saada minua muuttamaan maahan. Hän vei Auringonnousuun ja

teimme ikimuistettavan retken Arbanassin museokaupunkiin vuoren yli. Kuulin myöhemmin Mestarin olleen samalla vuorella meditoimassa ja rukoilemassa saadessaan henkisen tehtävänsä 1897, samoin pyhän nimensä Beinsa Douno: ”En ole Kristus, mutta Kristus on minussa. Minä ja Kristus olemme yhtä.” Tehtävä oli valmistaa ihmiskuntaa ottamaan vastaan Kristuksen toinen tuleminen mikä tapahtuu ihmisten sydämissä erityisesti slaavilaisena kulttuurikautena. Kristus tulee sisäisenä valona ihmisten mieliin ja sydämiin. Sydämeen kuin ystävänä ja mieleen kuin opettajana.

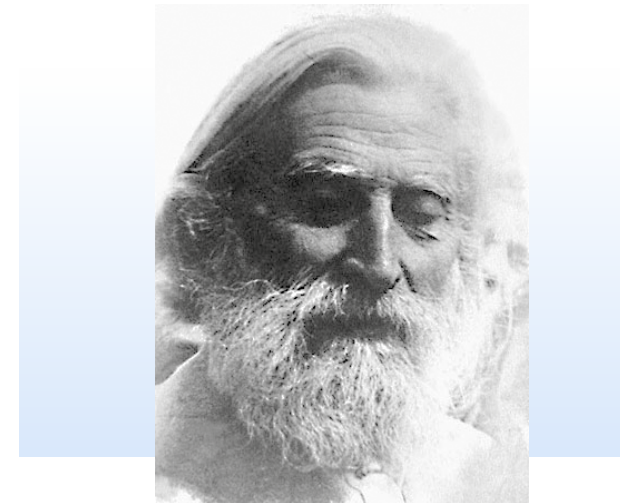
Koeasuminen oli erittäin vaikeaa aikaa. Näin ikävyyksistä etiäisen, mutta sanotaan ”kullalla sua kumarran, hopealla houkuttelen”. Emme kohtaisi haastavia karmoja ilman

houkutuksia. Sinne pyytänyt ystävä tapasi metsäkävetyllä naisen, joka kertoi kuuluvansa Valkoiseen veljeskuntaan ja ystävä vei minut kokouspaikkaan saman tien. Elämä Bulgariassa muuttui täysin ja vietin kaiken liikenevän aikani valkoveljen ja – sisarten kanssa. Pimeyden keskuksesta alkoi hidas nousu valoon. Ystävä valitsi toisen tien mihin ei kuulu henkisyys. Ihmisellä on valinnanvapaus, ominaisuus mitä ei ole edes enkelillä.

Siitä alkoi Beinsa Dounon elämäntyöhön liittyvät projektit kuten pyhien paneurytmia tanssien tuominen opettajineen Suomeen, esitelmät ja artikkelit. Peter Deunovin erit-

ihmisten kalloja ja teki päätelmiä ihmisten luonteista ja sairauksista eri osien mittasuhteiden ja geometrian perusteella. Frenologian kehitti lääkäri Franz Joseph Gall 1700-luvun lopulla ja se oli pitkään eräs tutkimusmenetelmä. Suomeksi on ilmestynyt kirjanen frenologiasta vielä 2000-luvulla.

Tärkeä osa Mestarin työstä oli tulevaisuuden ennakoiminen ja slaavilaisen kulttuurikauden valmistelu. Nyt elämme länsimaista kulttuurikautta. Näiden kausien rajalla ovat suurimmat esteet ja kärsimykset ja pitkä liukuma alkaa vuoden 2012 lopulla. Koko maailma, aurinkokunta, Universumi liikkuu uuteen

täin laajasta tuotannosta valitsin suomennettavaksi Suola kirjan. Se on kokoelma sunnuntaisaarnoja missä Mestari avaa esoteerisesti Jeesuksen opetuksia. Suomentaminen oli prosessi ja kirja lepäsi välillä. Saarnat ovat pikakirjoitettuja bulgariaksi ja siitä käännetty englanniksi.

Mestari puhuu kirjassa myös nykyihmisille oudoista asioista kuten frenologiasta. Hän kierteli Bulgariaa pari vuotta mittaamassa

suuntaan. Ihmisen tietoisuus on laajenemassa ja tässä jumalaisen tulen aallossa kaikki vanha ja epäpuhdas palaa ja maailma puhdistuu. Tulen aalto läpäisee kaikkien ihmisten mielet, ajatukset ja tunteet. Ihmiskunta maksaa karmaansa. Tapahtumat ovat kuin myrskyjä, ne menevät ohi. Tuhansia vuosia olemme olleet kielteisten voimien vallassa mitkä nyt kääntyvät meitä vastaan. Vanha maailma antaa tietä uudelle. Tapahtumien jälkeen itsekkyyks katoaa ja ihmiset elävät vapaina veljeyden hengessä.

Nyky aika on vaarallista, jos nukahdat ja jätät kaiken ulkopuolelle. Edistyneet olennot ovat laskeutumassa näkymättömästä maailmasta ja he muuttavat elämän olosuhteet.

Kuudennen juurirodun ihmisiä on jokaisessa kansakunnassa. Nämä ihmiset ovat hyvin valoisia ja heitä on ollut maailmassa jo kauan. He muistavat jälleensyntymänsä, mutta heidän on erottava siitä kuten toukka jättää kotelonsa ja muuttuu perhoseksi. Länsimaiden kulttuurikauden tehtävä on ollut kehittää älykkyyttä. Slaavit kantavat sielun voimana rakkautta ja he tulevat kulkemaan sydämen tietä. Luonteenlaatuun kuuluu uhrautuminen ja he kantavat veljeyden kulttuuria. Slaavilainen kulttuurikausi on vallalla vv. 3574 - 5734.

Kiitän Jouko Ikosta loppuvaiheen kieliasun tarkistamisesta ja graafikko Vesa Raappanaa kirjan taittamisesta ja kuvituksesta. Inspiraatiossa ovat olleet tärkeitä myös Veli Harrie Salman (hollantilainen tutkija ja filosofi) sekä Sisko Maria Chalukova (bulgarialainen kielenkääntäjä). Harrie Salman pitää teosofi Pekka Ervastia ja Beinsa Dounoa sielunveljinä.

Mietteitä mestaria arvostavilta henkilöiltä

Paramahansa Yogananda: ”Totuuden henki on aktiivinen Mestari Beinsa Dounon ashramissa.” Deguchi Onisaburo (japanilainen Oomoti liike): ”Olen viisas, mutta Mestari on Bulgariassa.” Albert Einstein: ”Koko maailma kunnioittaa minua ja minä kunnioitan Mestari Beinsa Dounoa Bulgariasta.” Jiddu Krishnamurti kieltäytyi maailmanopettajan roolista teosofien maailmankongressissa Hol-

lannissa 1929. Kieltäytymiseen vaikutti myös Peter Deunov, he olivat kirjeenvaihdossa. Hänen kerrotaan sanoneen: ”Maailman Mestari on Bulgariassa.” Kirjailija Wayne Dyer: ”Aikamme profeetta!” Leo Tolstoin elämänkerran kirjoittajan Pavel Biryukovin mukaan tämä lähti 1910 tapaamaan Beinsa Dounoa Bulgariaan. Leo Tolstoi kuoli matkalla venäläisellä rautatieasemalla.

Kardinaali Giuseppe Roncalli oli Vatikaanin lähetti Bulgariassa 1925. Myöhemmin hänestä tuli paavi Johannes XXIII (1958 - 1963). Hän oli uudistusmielinen ja veljellinen paavi ja julistettiin pyhimykseksi 2014. Hän sanoi: Nykyajan suurin elävä filosofi maailmassa on Peter Deunov. Rudolf Steiner, Antroposofian perustaja, kehotti 1910 oppilastaan bulgariasta Boyan Boevin lähtemään Bulgariaan. ”Slaavilaisilla on suuri tehtävä ja erityisesti Bulgaria kohottaa ihmiskuntaa. Siellä on voimakas henkinen liike, jota johtaa suuri henkinen vihitty”. Boyan Boev oli Beinsa Dounon läheisiä opetuslapsia ja sihteeri. Rudolf Steiner ja Peter Deunov eivät tavanneet fyysisesti, mutta olivat varsin tietoisia toistensa tekemisistä. Käydessään Suomessa 1912 Steiner piti esitelmäsarjan slaavilaisesta kulttuurikaudesta missä oli paljon inspiraatiota Mestari Beinsa Dounon opetuksista.

SUOLA – kirjan suomentaja on Anne Paalo

Kirjan on julkaissut Ruusu – Ristin kirjallisuusseura 2021

Kuluihin on saatu avustusta Kulmakoulusäätiöltä

Luova Sana

**Ei luotu Sanaa. Sana kaikki loi!
alussa maailmoille muodon soi. —
Se muotoon kaiken ilmenevän muovaa,
se jumalain on juurta, Voimaa luovaa.**

**Kaaoksen alku-yöss' se salamoi,
maat, taivaat, Valon valtameret loi.
Säen, jumalpätsistä mi sinkos yöhön,
lepäävät luovat voimat pani työhön.**

**Maailmat loi, ja niitä hallitsee,
loi Valon, Ajan vaihteet vallitsee!
Maat murskaa myös, ja raunioilla kerran
jylisee sinisalamoina Herran.**

Aarni Kouta

Laajavuorella Pyhät tanssit

Annikki ja Sylvi

Vuosikokouksen päättäjäiset 1981

Jyväskylän nykyinen Pekka Ervast temppeli

Mauri on Hengen ja tiedon messuilta 2007

Oikaisu lehti 4/20 s. 5 Pekka Ervast 33 aste
Pariisissa, ei Ruotsissa.

Koronatilanteen vuoksi esitelmien ajankohtainen tieto on kotisivuiltamme.
[www. ruusuristi.fi](http://www.ruusuristi.fi)

Kuvat sivulla Pentti Salonen

Kesäkurssi 1950

Kesäkurssi 1976

Ruusu-Risti 100 vuotta

Ruusu-Ristissä lehdessä 4/2020 olleessa Eino Krohnin artikkelissa on tuotu esille, järjestön keskeisiä periaatteita mm. kuinka se lukeutuu H. P. Blavatskyn alkuun panemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen. Se on niin filosofisilta kuin uskonnollisilta periaatteiltaan sekä ohjelmakohdiltaan samansuuntainen kuin alkuperäisen Teosofisen Seuran (joka perustettiin v. 1875) samoin kuin muiden sen eri haarautumien pääfilosofia. Yhteistä on käsitykset ihmisen sisäisestä olemuksesta ja siinä vaikuttavasta jumalallisesta, henkisestä puolesta, yliminästä, korkeammasta minästä, jonka kehittymisestä jälleensyntymisen ja karman koulussa on kyse. Käsitys karmasta ja jälleensyntymisestä ihmisminän eli monadin kehittymisen mahdollistajana on eräs keskeisin asia yleisteosofisessa maailmankuvassa. Karman eli syyn ja seurauksen laki kasvattaa yksilöitä siten, että ihminen tulee seuraavissa inkarnaatioissa eli jälleensyntymissä yhä tietoisemmaksi henkisestä tarkoituspästä ja kasvaa vähitellen totuudenetsijäksi. Jälleensyntymisellä ei tarkoiteta, että elävä persoonallisuus omine sielullisine ominaisuuksineen syntyisi jälleen vaan että tämä persoonallisuus kuolee, mutta sitä kannattava ydinminä, monadi jatkaa jälleensyntymien kierrossa. Tätä ei myöskään tule sekoittaa alkukantaiseen itämaiseen sielunvaellusoppiin, jonka mukaan sielu voi syntyä jopa eläimeen. Reinkarnatioon eli jälleensyntymisoppiin sisältyy aina kehitys, koska se on elämänkoulua.

Kehittyminen kohti täydellisyyttä eettisen ja henkisen koulutuksen myötävaikutuksella on maailmankatsomuksemme mukaan tietoista yhtymistä kosmiseen, jumalalliseen tajuntaan, mistä todellinen henkinen minämme on kotoisin. Tämä on pitkä ja hidas prosessi, jota on joudutettu esoteerisen ja eettisen koulutuksen avulla. Tähän liittyy myös käsitys tietynlaisesta kehityshierarkiasta, usko eriasteisiin inhimillisiin ja jumalallisiin kehitysmuotoihin. Käsitys mestareista, ihmiskunnan viisaista, edelläkävijöistä ja pyhimyksistä tien näyttäjinä ihmiskunnalle. Näihin viitataan esimerkiksi Ruusu-Ristin ohjelmapykälissä.

Edelleen olemassa olevan järjestön tarkoitus on painettu Ruusu-Ristin pää-äänänenkannattajan eli Ruusu-Risti-lehden takasivulle ja on sisällöltään seuraava.

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijain järjestö, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, ihonväriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärrystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, joka piilee kaikkien aikojen uskonnoissa, mytologioissa sekä filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa, ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä. Ensimmäisen ohjelmakohdan loppuosa on sillä tavoin mielenkiintoinen, että se perustuu teosofisen liikkeen mottoon, vanhaan intialaiseen lauseeseen ”Saastjaan naasti paroo dharmah”, joka on käännettynä ”Totuus on korkein uskonto” tai ”Ei ole uskontoa totuutta korkeampaa”. Ruusu-Ristin perustaja Pekka Ervast (1875 -1934) halusi, että se ymmärrettäisiin myös muodossa ”Totuus on korkein hyve”. Tällä hän on halunnut korostaa henkisen elämän eettistä perustaa. Tässä ensimmäisessä ohjelmakohdassa tulee myös esille kaikkien ihmisten veljeys riippumatta ulkoisista tekijöistä. Tämä on eräs keskeinen puoli koko teosofisessa liikkeessä, ja se on otettu myös YK:n ihmisoikeuksien julistukseen.

Toisen ohjelmakohdan, vapaan ajattelun pyhäkö, ei suinkaan tarkoita, että ajatellaan mitä hyvänsä ikään kuin vapaasti, vaan sitä että on pyrittävä eroon esimerkiksi ennakkoluuloista ja muista ajatusta rajoittavista tekijöistä vaikkapa voimakkaista negatiivisista tunnetiloista.

Me olemme renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa siinä määrin kun me toteutamme sen sisäisen rakenteen, veljeyden henkeä.

Ohjelmakohtien pohjalta Ruusu-Risti liittyy teosofiseen perinteeseen, jolla on kaukaiset juurensa niin itämaisessä kuin länsimaaisessa uskonnollis-filosofisessa perinteessä niin intialaisessa kuin kiinalaisessa viisaudessa, uusplatonisessa teosofiassa sekä Egyptin

ja Kreikan mysteeriöissä ja ennen kaikkea kristilliseltä pohjalta syntyneessä mystiikassa, rosenkreuttilaisessa inspiraatioissa, josta Ruusu-Risti on saanut nimensä.

Teosofinen seura jakaantuu

Nyt meidän ajallamme on kulunut yli sata vuotta teosofisen liikkeen alusta ja jo sata vuotta Ruusu-Ristin synnystä. Nämä teosofiset perusnäkemykset ovat levinneet ja saaneet erilaisia muotoja myös tämän liikkeen ulkopuolella. Voitaisiin jopa ajatella, että on menty eteenpäin suurin harppauksin ja että sadassa vuodessa on tieto levinnyt laajemmalle ja itse järjestöissä työskentelevien henkinen tieto on lisääntynyt niin, että vanhojen tietäjien tietomäärä on ohitettu. Vai onko käynyt niin, että uudet sukupolvet ovat lisäilleet omat selityksensä ja alkuperäinen henkinen tieto on hämärtynyt, uudet sanavalmiit, karismaattiset opettajat ovat tulleet tilalle? Näinhän kävi Pekka Ervastin aikana teosofisessa liikkeessä, jossa tapahtui hajaannusta, jonka seurauksena syntyi mm. takaisin Blavatskyyn -liike, Antroposofinen seura ja Ruusu-Risti. Ervast kirjoitti julkaisemassaan Tietäjä-lehdessä niistä syistä, jotka johtivat hänen eroonsa Teosofisesta Seurasta ja Ruusu-Ristin syntyyn. Hän oli ollut 25 vuotta T. S:n jäsenenä ja kertoi saaneensa ”Mestarin omasta suusta tehtäväkseen teosofisen elämänymmärryksen levittämisen”. Hän koki, että oli aloitettava teosofinen elämäntyö, elämänymmärryksen levitystyö uudelleen alusta. Pekka Ervastin sanoin: ”Siitä yksinkertaisesta syystä, että sillä käsityksellä teosofiasta ja Teosofisen Seuran tehtävästä, joka minulla on ja jota monet, monet muutkin sekä Suomessa että ulkomailla kannattavat, ei sittenkään näyttänyt olevan sijaa Suomen Teosofisessa Seurassa.”

Teosofisessa Seurassa oli kahdenlaista käsityskantaa, joista Ervast kirjoitti: ”Sillä tavalla molemmat käsityskannat sekä ’maailmaa parantava’ että ’okkultinen’, olisivat päässeet oikeuksiinsa, kumpikin olisi omalla tavallaan, mutta täysin pätevästi ja auktoritatiivisesti edustanut teosofiaa ja Teosofista Seuraa... Ystäväni ymmärsivät heti paremmin kuin minä, että jos vain toinen kanta oli edustettuna virallisesti Teosofisessa Seurassa, jäi meikäläinen jonkinlaiseksi yksityisharrastukseksi... Mielestäni ei mikään saattanut estää persoonallista teosofista työtäni, olinhan vapaa kirjoittamaan ja puhumaan omissa nimissäni mitä katsoin oikeaksi ja todeksi. Vasta tänä syksynä selvisi minulle, että yhteisen työme arvokkuudelle oli todella välttämätöntä, ettei minunkaan työlläni ollut nurkkaharrastuksen leimaa Teosofisessa Seurassa... Olen huomannut teosofian kasvaneen vereeni, niin että aina vaistomaisesti olen puhunut ja aina suunnitellut vastedes puhuvani, jos en suorastaan teosofian eli ikuisen viisauden nimissä, niin ainakin Teosofisen Seuran täysin pätevänä edustajana. Osastojakoajatus ei kuitenkaan saanut kannatusta toisella taholla. ’Emme tahdo muodostaa mitään osastoa, pysymme vain yksinkertaisesti Teosofisena Seurana kuten tähänkin saakka’, selitettiin siltä taholta. Ja koska he olivat enemmistössä, olivat he tietysti nykyisen käsityskannan mukaan oikeassa. Enemmistöllä on valta ja onhan valta sitten käytännössä sama kuin oikeus: sen tähden enemmistöllä on oikeus. Me, jotka olimme vähemmistössä, olimme väärässä. Meillä ei siis ollut oikeutta esiintyä Suomen Teosofisen Seuran nimissä! Minä, joka olin palvelut teosofista asiaa neljännesvuosisadan, en ollut enää oikeutettu edustamaan Teosofista Seuraa! Näin ollen ei ollut muuta kuin yksi mahdollisuus jäljellä: lakata Teosofisen Seu-

ran välityksellä palvelemasta teosofiaa ja etsiä teosofialle uusi väline, synnyttää teosofinen työ uudestaan uudessa muodossa. Kun vanha ruumis hylkää, on luotava uusi. Ehkä se sanoma, joka meikäläisen kautta pyrkii esille, onkin täynnä niin uutta henkistä viiniä, ettei sitä enää käynyt kaataminen vanhoihin leileihin! Senpä tähden kutsuin Okkultisen osaston teosofeja, jotka tahtoivat minun kanssani jatkaa henkistä valistus- ja kasvatustyötä uusissa uomissa liittymään kanssani seuraksi, jonka nimeksi ehdotin Ruusu-Risti Suomen Salatie-teellinen tutkimusseura, jonka perustava kokous pidettiin Helsingissä marraskuun 14. p:nä 1920.” Näin lyhyesti esitettynä Pekka Ervast kirjoitti Ruusu-Ristin synnystä.

Nimensä puolesta Ruusu-Risti viittaa siihen, että se tutkii kaikkia uskontoja ja mytologioita, tullen tutkimuksissaan Jeesus Kristuksen mysteerioihin, joiden hengessä se koettaa elää. Ervastin sanoin ”Se elvyttää siis kristinuskonkin varsinaisen hengen ja auttaa länsimaisia kirkkoja ymmärtämään opinkappaleidensa vertauskuvallista merkitystä. Hengen elävänä virtana se puhdistaa ja uudistaa uskovaisten sisäistä ja ulkonaista elämää.” Ervast kirjoittaa lisäksi, että nimi ”Salatie-teellinen tutkimus-seura” viittaa siihen, kuinka sen jäsenet ovat totuuden etsijöitä, tutkijoita ja löytäjiä, jotka ovat tieteellisyyden periaatetta noudattaen suvaitsevaisia kaikkia kohtaan, olkoonpa heidän vakaumuksensa mikä tahansa. Se myös osoittaa, että seura ei rajoita tutkimuksiaan tavallisiin tieteisiin, uskonnollisiin, filosofisiin tai historiallisiin tutkimusaloihin, vaan näiden ohella tutkii ns. salaisia tieteitä. Pekka Ervast, joka siis perusti Ruusu-Ristin ja josta on käytetty Ruusu-Ristissä arvonimeä perustajajohtaja, oli jo nuoruudessaan totuuden etsijä, joka ei tyytynyt älyllis-teoreettisiin eikä

myöskään persoonallisiin tunteisiin vetoaviin selityksiin. Myös kirkollinen dogmaattinen uskonnollisuus tuntui tympeältä. Hänestä tulikin nuoruudessa joksikin aikaa jonkinlainen materialisti, joka maailmankuvallaan vaikutti vapauttavasti nuoreen mieheen. Muttei sekään ajan oloon antanut oikeita vastauksia etsijälle. Hänen elämässään voi nähdä kaksi ratkaisevaa tekijää, jotka vaikuttivat tulevaan. Toinen oli tutustuminen teosofiaan vuonna 1894. Se avasi uudenlaisia näkemyksiä ja antoi selityksen monille ristiriidoille ja vaikeille elämänkysymyksille. Se poisti monet ristiriidat ja antoi avaran maailmankatsomuksen jälleensyntymisen ja karman lain toiminnasta sekä näytti tien, kuinka se tieto on omakohtaisesti saavutettavissa ja kuinka on aina ollut olemassa niitä, jotka ovat saavuttaneet sen tiedon. Toinen tekijä oli henkilökohtainen ja vieläkin mullistavampi. Se oli hänen oma henkinen kokemuksensa, jonka hän koki suuren ahdistuksen jälkeen. Voimme sanoa sitä vaikka valaistumiseksi, johon liittyi Kristus-kokemus ja joka avasi hänelle omakohtaisesti tutkittavaksi elämän suuren aarteiston. Hän pystyi perehtymään mm. Teosofisen Seuran perustajan Helena Petrovna Blavatskyn Salaiseen oppiin, ei pelkästään älyllisesti vaan myös sisäisesti tutkien elämän syvistä lähteistä.

Sytä Teosofisesta Seurasta eroamiseen

Pekka Ervast joutui ennen ensimmäistä maailmansotaa kannattajineen oppositioon, mikä siis johti eroon ja uuden seuran perustamiseen. Vaikuttavina tekijöinä oli tässä se, että Ervastilla oli erilainen näkemys muutamista kohdista kansainvälisen Teosofisen Seuran silloisten johtajien Annie Besantin ja C. W. Leadbeaterin edustamista käsityksistä. Samat syyt olivat johtaneet v. 1912 Rudolf Steinerein ja Teoso-

fisen Seuran Saksan osaston erottamiseen ja Antroposofisen seuran perustamiseen. Eräs keskeinen kysymys oli Teosofisen Seuran johdon esittämä näkemys uuden maailmanopettajan tulosta. Sen piti tapahtua pian Jeesuksen hengen täyttäessä nuoren intialaisen pojan Krishnamurtin eli Alcyonen tajunnan. Tämän ympärille syntyi erityinen Idän Tähden -liike valmistelemaan tapahtuvaa. Krishnamurti kuitenkin kieltäytyi vastaanottamasta tätä roolia. Toinen asia koski maailmansotaa, sillä esitettiin, että mustat voimat johtivat saksalaisten sotaa ja valkoiset kannustivat ns. ympärysaltojen taistelua. Tämä käsitys oli ristiriidassa Ervastin omaksuman Jeesuksen opetuksen kanssa, joka on siis Vuorisaarnan ehdottoman rauhan aate. Kuten edellä on tuotu esille, Ervast toivoi, että Teosofisen Seuran periaatteet olisivat sallineet hänen johtamansa osaston toimivan Seuran puitteissa. Samaa suhtautumista hän oli myös ehdottanut Teosofisen Seuran johdolle Steinerin suhteen. Hän kirjoitti asiasta Annie Besantille, joka aluksi olikin asialle myönteinen mutta muutti myöhemmin kantaansa.

Osoituksena Pekka Ervastin ekumeenisesta suhtautumisesta teosofiseen liikkeeseen kertoo, kuinka hän pian Ruusu-Ristin perustamisen jälkeen lähetti kiertokirjeen kaikille tiedossaan oleville liikkeen piiriin kuuluville seuroille ja yhtymille. Tuossa kiertokirjeessään hän ehdotti eräänlaisen liiton tai kattojärjestön luomista, jossa yhdistävänä tekijänä olisivat teosofian perusperiaatteet. Kiertokirje ei kuitenkaan saanut kannatusta, ja pääosin siihen reagoitiin vaikenemalla. Ervast kuitenkin tunsii jonkinlaista vastuuta ja huolta teosofisen liikkeen kehityksestä ja hän mm. tutki Teosofisessa Seurassa syntyneitä ns. ”Back to Blavatsky” -liikettä, joka esitti seuran paluuta takaisin alkuperäiseen suuntaan. Ervast korosti usein kiitollisuuttaan H. P. Blavatskylle.

Luottamus Ervastiin

Ruusu-Ristin pitkäaikainen varapuheenjohtaja sekä Pekka Ervastin läheinen työtoveri ja seuraaja Eino Krohn piti tärkeänä Ervastin kehitysvaiheiden tuntemista. Hän kirjoitti: ”Pekka Ervastin kehitysvaiheitten tunteminen on Ruusu-Ristin tarkoituksien ymmärtämiseksi tärkeä, koska se suunta, jonka puolesta hän voimakkaasti ja keskitetysti toimi, vahvisti hänen kannattajiensa silloista tilaa totuuden etsijöinä. Tietty luottamus tähän perustajajohtajaan, jonka työtä he tahtoivat tukea, oli siis ja on ollut leimaa antava Ruusu-Ristin toiminnalle sen koko kuusikymmentävuotisen olemassaolon aikana.” Näin Krohn kirjoitti, kun Ruusu-Risti täytti kuusikymmentä vuotta. Tuolloin nuorena aikuisena koin sen luottamuksen hyvin vahvana vanhojen arvokkaiden jäsenten heijastamana sekä siitä kirjallisuudesta, joka Ervastilta oli saatavilla. Krohn vielä jatkaa: ”Tämä ei kuitenkaan ole saanut merkitä sokeata auktoriteettiuskoa ja persoonapalvontaa. Sellainen oli kaukana seuran johtajan peruseräpäisyydestä. Vähäisetkin oireet siihen suuntaan olivat omiaan kauhistuttamaan häntä.” Näitä oireita Ervast kyllä havaitsi ja pyrki torjumaan ne, mutta hänen kuolemansa jälkeen ne lisääntyivät ja aiheuttivat jakaantumista Ruusu-Ristissä. Edelleen Krohnia lainaten: ”[Päinvastoin] hän teroitti Ruusu-Ristin jäsenten mieliin, että kysymys oli vapaasta, kriittisestä totuuden etsimisestä, jossa jokaisen oli joka hetki itsenäisesti ja henkilökohtaisesti tehtävä tiliä siitä, mitä hän kulloinkin piti henkisenä totuutena, ja kuinka pitkälle hän saattoi yhtyä siihen, mitä joku okkultinen auktoriteetti opetti. Kun Ervast eräässään vaiheessa esitti uusia käsityksiään Jeesuksen elämän

taustasta, hän nimenomaan huomautti, että hän ei halunnut kenenkään asettuvan sokeasti kannattamaan häntä, vaikka hän henkilökohtaisesti oli tutkimustensa siinä vaiheessa joutunut näihin päätelmiin. Varmaa on kuitenkin, että hän tahtoi valaa uskoa siihen, että totuuden tieto ja yhteys jumalalliseen, kosmiseen tajuntaan oli jokaisen saavutettavissa ja että sen syvin perusta ja ehdoton edellytys oli puhtaan eettisen elämän toteuttamisessa. Tätä Pekka Ervastin perusnäkemystä ovat hänen kuolemansa jälkeen Ruusu-Ristin johtajat Hilda Pihlajamäki ja Uno Pore pitäneet keskeisenä seuran maailmankuvassa.”

Ruusu-Ristin syntymisen syynä ei ollut pelkästään Teosofisen Seuran silloin vallalla ollut asenne, vaan Ervastin tutkimukset Jeesus Kristuksen elämästä ja opetuksista, joista eräs Ervastin keskeinen teos Christosophia käsittelee. Tätä teosta mm. Eino Krohn piti yhtenä Ruusu-Ristin ohjelmajulistuksena. ”Siinä esitetään Ruusu-Ristin perustaksi Kristus-kysymys ja Jeesuksen viitoittama henkisen kehityksen tie, se tie, joka liittyy Vuorisaarnan viiteen eettiseen perinteeseen, ns. viiteen käskyyn. Alustavasti Ervast oli selvittänyt näitä kysymyksiä... teoksessaan Jeesuksen salakoulu.” Ruusu-Ristin edustama esoterismi on siinä suhteessa vähän erilainen kuin teosofisessa liikkeessä paljon esillä ollut itämainen tai intialainen suunta.

Ruusuristiläistä kantaa lähellä on antroposofinen eli Rudolf Steinerein näkemys Kristuksen käänteentekevästä kosmisesta tapahtumasta. Vaikka näiden seurojen välillä on eroavaisuuksia lähinnä toimintatavoissa, on niillä oma erikoislaatunsa ja tehtävänsä, ja siten ne rikastuttavat koko teosofista liikettä.

Yhteistyötä näiden eri seurojen kanssa on tehty hyvinkin paljon eri muodoissa esimerkiksi seminaareina ja kirjojen kustantamisessa.

Itse olen ollut monissa yhteistyötapahtumissa mukana ja osallistunut mm. viikon seminaariin Antroposofien keskuksessa Dornachissa Sveitsissä. Siellä tuli vaikutelma, että antroposofit tekevät hyvää työtä laajalti maailmassa. Samaa voidaan sanoa kansainvälisestä Teosofisesta Seurasta, jonka päämajassa Intian Adyarissa myös kävin. Kun siellä on nykyisin suomalainen sihteeri, otin yhteyttä häneen, ja hän esitteli Adyaria ja heidän tämän hetkisen presidentin Tim Boydin. Adyarissa oli sattumoisin Teosofisen Seuran perustamisen juhlapäivä, johon sain kutsun.

Teosofinen liike on jakaantunut useaan seuraan, mutta se voidaan nähdä myös rikkaatena, jolloin eri seuroilla on oma erikoislaatunsa, oma tehtävänsä.

Kun Ruusu-Risti perustettiin 14.11.1920, oli tilaisuudessa 70 henkeä. Pekka Ervastista tuli Ruusu-Ristin johtaja ja hänen apunaan oli kaksitoistahenkisen neuvoston, jonka ensimmäinen kokous pidettiin 24.11.1920. Siihen Ervast oli kutsunut ”yksitoista ystäväänsä”, niin kuin hän asian ilmaisi.

Uusi seura järjestettiin hierarkiselle pohjalle. Sanottiin, että näin ”jäsenet vapautettiin osallistumasta käytännön ratkaisuihin” asioiden hoidossa. Pekka Ervastin mukaan ”vuosikokouksemme tulevat toivottavasti muodostumaan unohtumattomiksi juhlahetkiksi, joista ei kukaan tahtoisi olla pois”.

Pekka Ervast oli valittu elinikäiseksi johtajaksi, ja näin oli epäsuorasti aiheuttaneet vaalit pois-

tettu. Tämä elinikäinen johtajuus säilyi seurassa pitkään, kunnes uusi yhdistyslaki poisti sen säännöistä, vaikkakin se näyttää olevan edelleen käytäntö.

Uudet jäsenet on vastaanotettu ja installoitu juhlallisesti seuran alusta asti. Ruusu-Ristin ensimmäinen vuosikokous pidettiin 4.-7.6.1921. Siihen osallistui sata jäsentä, koko jäsenmäärän ollessa tuolloin 325.

Ervast piti joka sunnuntai esitelmää klo 12.00 ja kysymysilloja kerran viikossa. Helsingissä oli joka toinen torstai illanvietto. Oli myös tutkimusryhmiä, laulukerho ja ompeluryhmä. Vuonna 1922 oli ryhmiä Helsingissä, Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkeliissä, ja Jyväskylässä. Seuralla oli myös oma lehti, joka oli jatkoa Omatunto- ja Tietäjä-lehdille. Kun Ervast perusti Ruusu-Ristin, muuttui lehden nimi Ruusu-Ristiksi, ja sillä nimellä se on ilmestynyt meidän päivimme saakka (tosin vähän aikaa 1990-luvulla nimellä Feeniks). Tietäjä-lehden vuoden 1920 joulukuun numerossa oli seuran lyhyen esittelyn jälkeen seuraava ilmoitus: ”Vuosijuhlassa installoidut jäsenet, jotka voimiansa ja kykyjensä takaa ovat osoittaneet henkisesti ja aineellisesti kannattavansa Ruusu-Ristin työtä, voivat pyrkiä seuran sisäiseen piiriin saadakseen oppia ja opastusta henkisen elämän ja itsekasvatuksen kaidalla tiellä, joista asioista jäsenille tarkemmin ilmoitetaan.” Tämä oli alkuna edelleen toimivalle sisäiselle koululle. Ervastin esitelmää pikakirjoitettiin, ja niitä alettiin julkaista kirjoina. Vuonna 1925 kirjakauppa Mystica aloitti toiminnan ja kustansi Ervastin kirjoja. Se oli jonkin aikaa myös nimellä Ruusu-Ristin kustannusliike ja muodostui sittemmin Ruusu-Ristin kirjallisuusseuraksi, jonka päätavoitteena on edelleen

pitää Ervastian kirjoja saatavilla. Kirjallisuusseura on kustantanut myös joitain muita ruusuristiläisten kirjoituksia ja maailman pyhien kirjojen suomennoksia sekä Aimo Melan 1950-luvulla kirjoittaman Pekka Ervastian elämänkerran sekä nyt syksyllä 2020 julkaistun Erik Gullmanin kirjoittaman uuden Ervastian elämänkerran. Jälkimmäiseen on sisällytetty joitain ennen julkaisemattomia puolia Ervastista ja lyhyt kuvaus hänen jättämästään henkisestä testamentista.

Alkuun Ruusu-Risti piti tilaisuuksia Gösta Stenmannin Taidepalatsin suojissa ja luentoja eri puolilla Suomea mm. työväentaloilla. Kunnes 1920-luvun lopulla Ruusu-Risti sai omat tilat Kulmakoululta ja Jyväskylään rakennettiin oma temppeli. Ruusu-Risti kasvoi ensimmäisen viidenkymmenen vuoden aikana melkoisesti ja oli varsin aktiivinen silloin, kun tulin seuran toimintaan. Ennen liittymistäni Ruusu-Ristin jäseneksi (1973) pyrin kolme vuotta askeettisella elämällä ja lukemalla lähes kaikki Ervastian ja Blavatskyn kirjat sekä suurimman osan Ruusu-Risti-lehtien vuosikerroista saattamaan itseni ikään kuin oikeaan suhteeseen teosofiaan ja ruusuristiläisyyteen.

Seuran pitkäaikaisena sihteerinä toimi Jussi Alatalo, ja hän kirjoitti Ruusu-Ristin täyttäessä viisikymmentä vuotta mm: ”Ruusuristiläistä työtä tehdään tällä hetkellä neljällätoista paikkakunnalla; yksistään opiskelun merkeissä kokoontuu 35 erilaista ryhmää tutkimaan ruusuristiläistä elämänymmärrystä. Ruusu-Risti-lehti leviää vieläkin laajemmalle alalle. Jäsenmäärä on viime vuosina pysytellyt tiiviisti 920 paikkeilla.

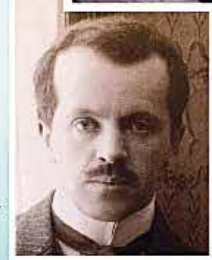
Viimeisen jäsenkortin numero on 1762. Opiskeluryhmien lisäksi toimii Helsingissä seuraavat työryhmät. Ruusu-Ristin naiskuoro, joka tarvittaessa toimii myös sekakuorona, kokoontuu joka maanantai. Etsijäin piiri, etupäässä järjestöön kuulumattomille tarkoitettu lukupiiri, kokoontuu joka keskiviikko. Lootuskoulu, lasten pyhäkoulu kokoontuu joka sunnuntai. Ruusu-Ristin nuoret kokoontuvat, paitsi omassa piirissään, myös yhdessä muiden teosofisten seurojen nuorten kanssa. Lainakirjasto on auki myös järjestöön kuulumattomille joka sunnuntai. Ompeluseura on kokoontunut jatkuvasti päämääränään joulumyyjäiset. Kukkarahasto myy adresseja ja kustantaa maaseudulle suuntautuvien esitelmämatkojen kulut.”

Entä nyt?

Ruusu-Ristin sisäisen koulun ryhmät kokoontuvat edelleen säännöllisesti, vaikka niitä ei nykyisin ole lukumääräisesti montaa: Helsingissä, Jyväskylässä, ja Siilinjärvellä. Esitelmiä ja muita tilaisuuksia järjestetään paitsi edellä mainituilla paikkakunnilla, myös Kuopiossa, Tampereella, Lappeenrannassa, ja Turussa. Kirjallisuusseura toimii aktiivisesti tuottaen uusintapainoksia Ervastian kirjoista melkeinpä vuosittain sekä muita alan kirjoja, sekä osallistuen mm. Hengen ja tiedon messuille. Temppelisäätiö vastaa omaisuudesta, ja Kulmakoulusäätiö on rahoittanut toimintaa. Esitelmiä pidetään joka sunnuntai vaihtelevalla määrällä yleisöä.

Per speculum in enigmatae -konserttisarja

*Ruusuristiläisten säveltäjien
Erkki Melartinin, Helvi Leiviskän,
Ahti Karjalaisen ja Juhani Pohjanmiehen
sävellyksistä koostuva konserttisarja.*

4.12.2020 Helsinki

klo 18.00 Ruusu-Ristin Temppeli, Merimiehenkatu 31

17.1.2021 Jyväskylä

klo 15.00 Ruusu-Ristin Temppeli, Aittokalliontie 3

14.3.2021 Tampere

klo 15.00 Tampereen konservatorio, Pyynikkisali,
F. E. Sillanpääkatu 9

21.3.2021 Siilinjärvi

klo 12.00 Ruusu-Ristin Temppeli, Asematie 12

23.5.2021 Turku

klo 15.00 Taidekappeli, Seiskarinkatu 35

**Turun ja Tampereen konsertteihin liput 10€/5€
ja muihin Vapaa pääsy.**

*”Esimerkiksi pasuuna pianissimossa
kuultuna on värisoinnultaan valkoinen,
juhlallinen, pyhä.”*

Helvi Leiviskä

*”Jos vain saisi säveltää,
se on päivittäinen rukoukseni”*

Erkki Melartin

Lippujen ennakoon varaaminen ja
ostaminen sekä lisätietoja konserteista:
Aija Tuukkala,
aija.tuukkala@kolumbus.fi, puh. 044 062 3145

Taiteellinen suunnittelu: Pinja Ukkola ja Aija Tuukkala
Järjestäjä: Ruusu Risti ry ja Pinja Ukkola
Konserttisarjan taloudellinen tuki: Kulmakoulusäätiö

Tuukka Franck

Miksi liityin Ruusu-Ristiin?

Näin Ruusuristin juhluvuoden jälkimainingeissa seura on ollut kiinnostunut hiljattain liittyneiden jäsenten kiinnostuksesta sen opetuksiin ja ennen kaikkea siitä, mikä sai lopulta liittymään juuri nimenomaan Ruusuristiin eikä johonkin muuhun teosofiseen tai esoteeriseen järjestöön. Pyrin siis itsekin, sangen uutena jäsenenä, kantamaan korteni kekoon ja vastailla tähän ei niin helposti lähestyttävään kysymykseen.

Jotta kykenisin ylipäättään tämän tehtävän suorittamaan, on minun pohjustettava hie-
man omaa taustaani sekä yhteyttäni teosofiaan, joka lopulta johti myös Pekka Ervastian opetuksiin tutustumiseen. Itseasiassa hän oli mukana alusta asti, vaikka en ehkä itse sitä välttämättä tiedostanutkaan, nimittäin Blavatskyn suomennosten toimeenpanijana ja julkaisijana.

Itse olen ollut musiikista kiinnostunut jo nuoresta iästä lähtien. Ei ole kenties tavatonta, että musiikin, varsinkin raskaamman sellaisen, teemoihin kuuluu varsin useasti ns. tummempi vivahteisuus lyyrillisessä ilmaisussa. Osa tästä on luonnollisesti vain symbolismilla leikittelyä ja teatraalisuushakuisuutta, mutta monella artistilla on myös omia maailmankatsomuksellisia näkemyksiään ripoteltuna, kuin suuntaviittoina, rivien väleihin. Kävi itseasiassa niin, että oman yhtyeeni sanoittaja alkoi käyttämään minulle outoa, mutta kummalla tavalla kiehtovaa, termistöä. Kysellessäni tarkemmin aiheesta kehotti hän minua tu-

tustumaan tiettyihin opuksiin, jotka kätevästi löytyivät paikallisesti kirjastosta.

Ensimmäinen opus, jonka käsistäni löysin, oli, siinä vaiheessa lähes järkälemäiseltä tuntuva, Hunnuton Isis, osat 1 ja 2, Tiede. Olin tuolloin 16-vuotias. Tällöin tutustuin ensimmäistä kertaa Ervastian käännökseen, tätä itse kuitenkin huomioimatta. Olin matkalla junalla Ouluun ja tuolla pitkällä matkalla sain kahlattua jollakin tavoin noista kirjoista ensimmäisen kannesta kanteen. Nytemmin on myönnettävä, että suurin osa materiaalista meni tuolloin hyvin vahvasti yli hilseen. Varsinkin viittaukset Teosofisen Seuran historiaan sekä siinä vaikuttaviin henkilöihin tuntuivat yhtä sekavilta kuin venäläisten klassikkojen henkilökuvaudet konsanaan.

Tämä oli kuitenkin ensikosketukseni teosofiaan. Aihe jossakin määrin unohtui seuraavina vuosina, mutta palasin sen pariin kerta toisensa jälkeen, joten jotakin selvästi jäi itämään mieleni uumeniin. Mutta koska Pekka Ervast ja Ruusuristi sitten tulivat kuvioihin? Aikaa oli kulunut noin kymmenisen vuotta ja maailmankuvani oli siinä määrin jalostunut, etten enää ollut allerginen Kristus ja Jeesus terminologialle, toisin kuin nuorena vihasena miehenä olin ollut. Miksi olin ollut vihainen? Rakas maanuskontomme ei ollut oikein ymmärtänyt miten kirkoton kasvanutta lasta tulisi kohdella, saati sitten miten hänen maailmankatsomukseensa tulisi suhtautua. Siihen aikaan pikku paikkakunnilla ei oltu kuultu-

kaan ET-opetuksesta ja minut ohjattiin, hämmennyksen saattamana, kiltisti uskonnon tunnille. Sama kohtelu jatkui yläasteen ja lukionkin aikana, mikä loi kaikkea muuta kuin suvaitsevaisen kuvan tästä uskonjärjestelmästä.

Aikaa oli siis kulunut kymmenisen vuotta, ja sattumalta satuin osumaan isäni kotikaupungin lähiössä sijaitsevaan antikvariaattiin, jossa oli meneillään loppuunmyynti. Vuosikausia toiminut liike tuli valitettavasti tiensä päähän näinä vaikeina aikoina, mutta minun kannaltani tämä oli onnenpotku ja uusi askel henkisellä tielläni. Erästä pölyttyneestä nurkasta löytyi kasa sinikantisia ohuita kirjoja. Näiden yläpuolella komeili nuhjuinen repsottava lappu, jossa luki rajatieto. Hmm, Pekka Ervast, katselin. Missä olinkaan kuullut tuon nimen ennen? Päällimmäisen teoksen nimi oli Jeesuksen salakoulu. Samasta nipusta löytyi myös Johanneksen evankeliumi sekä muitakin hänen kirjojaan. Ne taisivat alennuksineen maksaa kaksi tai kolme euroa kappale. Koko nippu lähti mukaani. On huomattavaa, että mikäli moiset opukset olisivat osuneet eteeni esimerkiksi viisi vuotta aiemmin, olisin tuhahdellen sivuuttanut ne ties minkälaisena jeesusteluna.

Tutustuin pikkuhiljaa teoksiin ja olin ällistynyt. Ensimmäistä kertaa tuntui, että joku osasi sanoittaa ”järkevästi” Jeesuksen opetuksia sekä myös tulkita niitä erilaisesta, kuten nytemmin tiedän, esoteerisesta kulumasta. Tämä uskonjärjestelmä, joka tähän mennessä oli vain lähinnä nälvinyt minulle, avasikin nyt täysin uudenlaisen polun eteeni, sellaisen, joka tuntui perustuvan etiikan ja empatian hyveille. Olin vaikuttunut. Tajusin, että järjestelmä ei sinänsä ollut ollut

väärässä missään vaiheessa, ainoastaan sitä soveltaneet yksilöt, jotka eivät nähneet sen sisältämää syvyyttä maallistuneesta näkökulmastaan.

Tämä oli ensimmäinen askel, mutta entäpä sitten jäsenyys Ruusuristissä? Tämä tapahtui-
kin kohdallani vasta noin kymmenen vuotta yllä mainitun episodin jälkeen. Tämä sykli tuntuu itseasiassa toistuvan elämässäni kuin jonkinlaisena muutoksen pyöränä ja mikäpä sen sopivampi luku kuin pyhä kymmenikkö? Mutta niin, kuten olin sanomassa, oli elämäni jäänyt tietynlainen aukko ja kysymyksiä, jotka olivat avoimina. Teosofia, joka niin kauan oli jo ollut tavalla tai toisella elämässäni läsnä, tuntui osaavan, joskin epäsuorasti, antaa niihin vastauksia. Tarvitsisin selkeästi jonkinlaista heijastuspintaa ajatuksilleni, mutta kuinka soveltaa tämä käytäntöön?

Loin suunnitelman ja päätin ottaa selvää erilaisista teosofisen liikkeen haaroista, jotka olivat aktiivisia Suomessa. Luonnollisesti tuttavapiiriini kuului jo valmiiksi jäseniä, joilla oli yhteyksiä näihin tahoihin ja päädyinkin osallistumaan YTR-yhteistyöryhmän viikonloppuseminaariin kesällä 2018. Siellä tapasin eri ryhmien edustajia ja aloin pikkuhiljaa muodostaa strategiaa. Jostain kummallisesta syystä en ollut aiemmin tiedostanut, että Ruusuristi oli käytännössä toimiva esoteerinen seura, vaikka olinkin nähnyt sen logon niin monissa teosofisissa julkaisuissa. Olin kaikesti olettanut sen olevan kenties vain kustantamo ja Ervastian olevan sen päätoimeenpanija. Totuus kuitenkin vihdoinkin paljastui minulle tuon viikonloppuun jälkeen ja päätin hakea Ruusuristin jäseneksi.

Miksi sitten juuri Ruusuristi eikä jokin muu teosofisen liikkeen haara? Koin, että ko-seuran jäsenten kanssa itselläni henkilökohtaisesti synkkäsi parhaiten sekä koin heistä huokuvan tietynlaista tyyneyttä ja vakautta. Myös yhteydet Kalevalaan ja muurariuteen olivat piirre, joka minua kiinnosti erityisesti. Päätin siis ryhtyä tuumasta toimeen ja pääsinkin jäseneksi myöhemmin samana vuonna.

On todella sääli, että nykyinen pandemiatilanne on kutistanut aktiivisuuden lähes pie-

nimpään mahdolliseen, mutta teosofiassahan on aina pyritty näkemään asioita suuremmasta mittakaavasta. Olemme selvinneet pahemmastakin, minkä maailmanhistoria osoittanee todeksi. Aika ajoin kriisit ravistelevat perustaa ja torneja luhistuu, mutta aina tulee kohoamaan uusi ja entistä vahvempi rakennelma, samoin kuin koottu rikinäinen astia on vahvempi kuin sellainen, joka ei ole koskaan särkynyt. Sillä tuli palaa edelleen ja tulee muihin elementteihin yhdistyessään karkaisemaan terän entistä kestävämmäksi ja vahvemmaksi.

”Katsol!

Sinä olet tullut valoksi,

sinä olet tullut ääneksi,

sinä olet Mestaris ja Jumalasi.

Sinä ITSE olet etsintäsi kohde: keskeytymätön ÄÄNI,

joka kaikuu kautta ikuisuuksien,

vapaa muutoksesta,

vapaa synnistä,

seitsemän ääntä yhdessä,

HILJAISUUDEN ÄÄNI”

-H. P. Blavatsky, Hiljaisuuden ääni.

(Käännös P.Carpelan ja J.Marjanen, Lahden Minerva. Hyvinkää, 2012.)

Aine

**Tulenliekki ihmisen henki on,
säde luomisen loistavan auringon.**

**Iät ollut, kuuluva kaikkeuteen,
ajaks vaikka vangittu aineeseen.**

**Iät ollut, ja kestävä ikuisiin,
itu, kätkeyty maa-emon uumeniin,**

**mut päänsä nostava päivää päin,
sisar tähtien, yössä kimmeltävään.**

**Veli Luojan valkean auringon,
povess' outo kaipio tutkimaton.**

**Alas syöstynä yöhön ja aineeseen
iät pyrkii se luomisen valkeuteen.**

**Levon hetkeä lainkaan ei itselleen suo,
sädesillat siintävät maasta se luo**

**avaruuksiin, tähtitarhojen taa,
koti kahleiden, harhojen sille on maa.**

**Rajaton, syvä, Jumala-syntyinen,
ylös pyrkii se Alkunsa lähteillen.**

Aarni Kouta

Ilona ja Imma

Aslak Larjo, Anja Lehtovirta

Pekka Kuosma, Niilo Rissanen,
Heikki Virolainen ja Elsa Sundberg